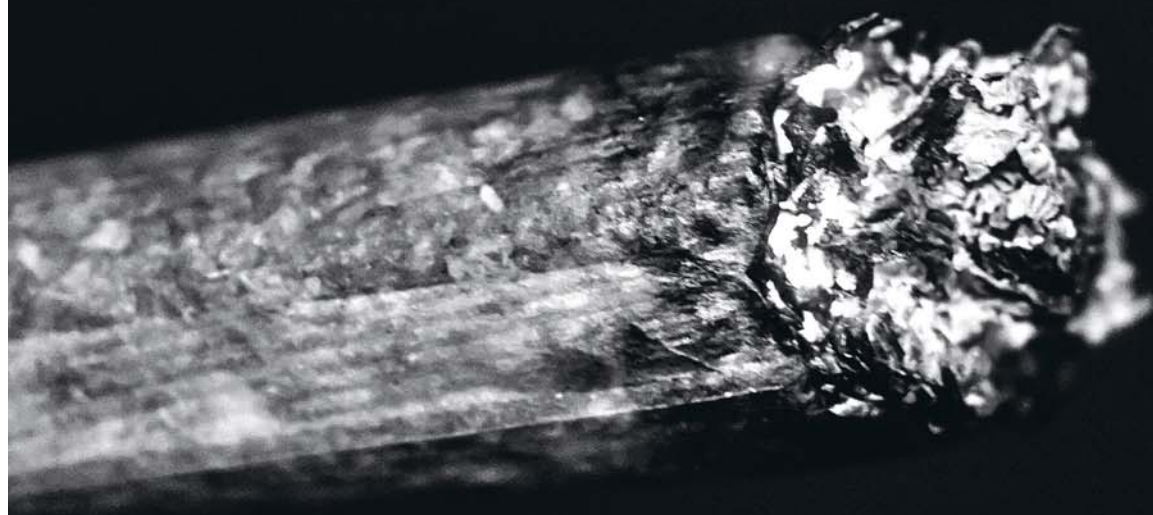

06/14

SOCIALRÅDGIVEREN

tema om misbrug

det starter med en joint

Flere end antaget
kan klare et arbejde

Rekord i kvote2-ansøgere

Få styr på de børnesager!

Borgeren skal fortjene sin ydelse

Den aktive arbejdsmarkedspolitik - med blandt andet ressourceprofilen som fast arbejdsmetode - har betydet, at socialrådgiverne i jobcentrene nu er blevet moralske agenter, der skal vurdere, om en borger har fortjent en ydelse, viser forsker Marie Østergaard Møllers undersøgelser.

Hvad mener du med, at socialrådgiverne er blevet statens moralske agenter?

At socialrådgiveren nu skal ind og vurdere borgerens karakter og personlighed - og om de er motiveret for at gøre noget ved deres problem, så de fortjener en ydelse. Det er noget, vi ellers ikke har syntes vedkom offentligt ansatte i en velfærdsstat. Socialrådgivere har førhen skullet vurdere et behov for støtte, men det skete, uden at borgerens selvbillade kom under lup.

Hvad betyder det for socialrådgivernes måde at tale om indsatsen på?

At man måske ikke i så høj grad bruger faglige ræsonnementer. Reglerne i arbejdsmarkedspolitikken taler mere til alment menneskelige og moralske overvejelser, og overfor mig brugte socialrådgiverne ofte mere "lægmandbetragtninger" og begrundelser, der gik på, om en borger fortjente eller var værdig til en ydelse.

Hvordan påvirker det socialrådgivernes faglige tilgang, at de nu er moralsk agenter?

Umiddelbart forventer vi jo af offentligt ansatte, at de først og fremmest står til ansvar overfor borgerne og deres egne, professionelle standarder. Så derfor troede jeg, at jeg ville finde modstand mod redskaber som ressourceprofilen, der jo minimerer socialrådgiverens faglige skøn og vurdering.

Fandt du så den modstand?

Nej det gjorde jeg ikke. Tværtimod oplevede jeg, at de fleste var glade for faste metoder og retningslinjer, fordi det også er tungt og tidskrævende at vurdere, hvilken indsats der skal til. Jeg var ret overrasket over, at der ikke var flere, der gjorde modstand mod metoderne, men omvendt havde de meget, meget travlt og havde mange sager. Og her oplevede de det som rationelt, at man kan bruge en fast tilgang til borgerne. De følte ikke, at der blev taget faglighed fra dem, tværtimod oplevede de, at de fik noget.

De fleste var glade - hvem var så ikke?

Dem, som var forankrede i det, de andre kaldte en gammeldags socialfaglig tilgang. Men der var ikke mange. Mit gæt er, at dem, der ikke kan holde ud at arbejde med faste retningslinjer og metoder - de rejser.

5HURTIGE

Marie Østergaard Møller
lektor ved Institut for Statskundskab,
Aarhus Universitet

"Det er vigtigt, at sagsbehandleren evner at håndtere kompleksitet og tåle "forstyrrelser" og pres. Men det er samtidig helt afgørende for barnet, at kompleksiteten faktisk reduceres igen.

Jurist Bente Adolphsen om arbejdet med sagerne om omsorgssvigtede børn.

28

Foto: Kristian Sønderstrup-Granquist

Det starter med en joint. Indsatsen overfor unge misbrugere er meget forskellig fra små til store kommuner, og det er en udfordring at fastholde dem i behandling.

Foto: Kristian Sønderstrup-Granquist

Mig og mit arbejde

Socialrådgiver Susie Bøgh Nielsen skiftede for tre år siden livet i kommunen ud med et job hos Novo Nordisk.

16

- 02 5 hurtige**
- 04 Kontanthjælpsmodtagere**
Evalueret af Brug for Alle-projektet
- 06 Kort Nyt**
- 08 Studieoptag**
Kvoter 2-ansøgningerne sætter igen rekord, men færre forventes optaget.
- 10 Mig og mit arbejde**
Susie Bøgh Nielsen, Novo Nordisk
- 11 Juraspalten**
Regler om enkeltydelser
- 12 TEMA**
Unge misbrugere
Antallet af misbrugere er vokset med en tredjedel de seneste ti år. Men hvordan står det til med behandlingen i kommunerne?
- 14 Markant flere misbrugere**
- 17 Svært at fastholde unge i behandling**
- 18 Forskel på små og store kommuners indsats**
- 20 Hash ødelægger unges uddannelse**
- 22 Aarhus rykker ud på uddannelserne**
- 27 Debat**
- 28 Kommentar**
Udsatte børn skal hjælpes bedre
- 30 DSnu**
- 39 Klumme**
Jeg har masser af tid – og lidt dårlig smag i munden
- 40 Leder**

Socialrådgiveren

udgives af
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B
1253 København K
Telefon 7010 1099
ds@socialrdg.dk
www.socialrdg.dk

Ansvarshavende redaktør
Majbrit Berlau
mbb@socialrdg.dk
Redaktør
Mette Ellegaard
me@socialrdg.dk

Journalister
Susan Paulsen
sp@socialrdg.dk
Jesper Nørby
jn@socialrdg.dk
Kommunikationsmedarbejdere
Martin Hans Skouenborg
mhs@socialrdg.dk
Birgit Barfoed
bb@socialrdg.dk

Annoncer
DG Media a/s
Studivestgade 5-7
1455 København K
Telefon 7027 1155
Fax 7027 1156
epost@dgmedia.dk
Grafisk design
Salomet
Pernille Kleinert

Tryk
Datagraf
Årsabonnement
700 kr. inkl. moms
Løssalg
37 kr. pr. nummer plus
forsendelse

Socialrådgiveren udkommer
15 gange om året
Dette nummer udkommer
1. maj 2014.
Artikler og indlæg er ikke
nødvendigtvis udtryk for
organisationens holdning.
Kontrolleret oplag: 14.639
Trykt oplag: 15.297
ISSN 0109-6103

Kontanthjælpsmodtagere, som ellers var afskrevet, kan godt klare beskæftigelsesrettede tilbud, hvis de er skræddersyede

elv borgere på kontanthjælp, som har store fysiske eller psykiske problemer, kan komme i beskæftigelsesrettede tilbud, hvis de modtager den rigtige indsats i forhold til deres behov.

Det viser en ny evaluering af Brug for Alle-projektet, som har involveret 96 kommuner og godt 30.000 kontanthjælpsmodtagere fra det, som før hed matchgruppe 3.

Blandt andet viser evalueringen, som Rambøll står bag, at 42 procent af de borgere, som fra august 2012 til august 2013 deltog i projektet, har deltaget i et beskæftigelsesrettet tilbud som for eksempel virksomhedspraktik eller uddannelse.

Undersøgelsens resultat giver grobund for optimisme, mener Dansk Socialrådgiverforenings formand Majbrit Berlau.

- I betragtning af, at det her er borgere, som kommunerne oprindeligt ikke mente, var i stand til at deltage i beskæftigelsesrettede tilbud, så giver det her håb for fremtiden. Samtidig er det positivt, at tre ud af fire af borgerne under 30 år - og næsten halvdelen af dem over 30 år - på trods af de svære omstændigheder har en drøm om at komme i job og klare sig selv. Med en endnu grundigere udredning kan tallet måske blive endnu større.

Troen på at komme i job er dog ikke lige så stor som drømmen. Godt halvdelen af de unge del-

tagere i projektet og 21 procent af dem over 30 tror på, at de kan komme i job.

Tværfaglig koordinering er afgørende

Brug for Alle-projektet har blandt andet fokuseret på en mere systematiseret tilgang til tværfagligt samarbejde. Der har været fokus på at sammentænke og koordinere de forskellige aspekter af borgerens sag og på at inddrage borgeren aktivt i indsatsen.

80 procent af de indsatsplaner, der er blevet formuleret for de borgere, der er blevet behandlet i det tværgående team, indeholder anbefalinger om indsatser på social- eller sundhedsområdet. Dette billede understreger vigtigheden af den helhedsorienterede indsats, vurderer Majbrit Berlau.

- Vi har efterlyst den tværfaglige indsats i mange år, og evalueringen af Brug for Alle viser da også, at netop den indsats og helhedstænkningen omkring borgeren giver resultater for en gruppe af mennesker, som kommunerne egentlig havde afskrevet. Det indikerer, at kommunernes indsats tidligere har været for opsplittet, og at de skal styrke deres fokus på en helhedsindsats.

Reel inddragelse er svær

Undersøgelsen viser desuden, at borgerne som hovedregel godt kan håndtere at deltage i møder med de tværfaglige teams, selvom det betyder, at der vil være et stort antal deltagere. Dog bør kommunerne arbejde for, at borgerne føler sig trygge under møderne, for eksempel ved at borgerne har mulighed for at møde nogle af personerne i det tværfaglige team før mødet.

Mere end tre ud af fire af borgerne i projektet har følt sig forstået og taget alvorligt under samtalerne, men på grund af borgernes komplekse problemstillinger er det kun i nogen grad lykkedes for kommunerne at opnå reel inddragelse, hvor borgerne tager et direkte ansvar.

Lidt under halvdelen af borgerne oplever, at de har haft indflydelse på, hvilke aktiviteter der anbefales, og hvilken målsætning der sættes. Evalueringen viser desuden, at det kun i mindre grad er lykkedes at få borgerne til selv at tage ansvar for egen sag.

Store udsving i kommunernes indsats

Brug for Alle-projektet har udelukkende omhandlet samtal- og afklaringsindsatsen. Selve gennemførelsen af indsatsen har ligget hos jobcentrene, og her har kommunerne grebet opgaven vidt forskelligt an, viser evalueringen. Blandt andet er der stor forskel på, hvor mange af borgerne, der rent faktisk har været til møde med det tværfaglige team, og hvor-

BRUG FOR ALLE

Brug for Alle-initiativet er rettet mod kontanthjælpsmodtagere i det, som før hed matchgruppe 3, og indsatsen er gennemført for en målgruppe på omkring 30.000 personer i perioden august 2012 til august 2013.

Den kvalitative evaluering af projektet er lavet på baggrund af:

- Data fra jobcentrenes registreringer via brugforalleindsats.dk.
- Casebesøg i fire kommuner i 1. kvartal 2013.
- Telefoninterview med otte kommuner i 1. kvartal 2013.
- Deltagerundersøgelse blandt 913 borgere i 20 udvalgte kommuner.
- Casebesøg i 11 kommuner i 2.-3. kvartal 2013.
- Analyse af 366 indsatsplaner fra ni kommuner.
- Sagsbehandlerundersøgelse blandt 396 sagsbehandlere i 64 kommuner.

I forbindelse med casebesøg er der gennemført interviews med deltagende borgere, sagsbehandlere, medlemmer af de tværfaglige teams og/eller ledere fra jobcentre og samarbejdspartnere. I en del af casebesøgene er der desuden gennemført observation af møder i det tværfaglige team.

Kilde: Brug for Alle, Kvalitativ Vurdering, Rambøll, 2014

vidt kommunerne genindkalder borgerne, hvis de udebliver fra et møde.

De store udsving ærgrer Majbrit Berlau.

- Vi har fået en masse interessante erfaringer fra Brug for Alle-projektet, og det er synd, at kommunerne ikke anvender dem bedre. Vi ser det tydeligt i forbindelse med den nye kontanthjælpsreform, hvor kommunernes indsats også er meget svingende, hvilket lægger op til vidt forskellige succesrater.

Teamets beslutninger bør ikke afviges

Evalueringen viser, at der kan være problemer med at gennemføre det tværfaglige teams beslutninger. Det kan for eksempel skyldes økonomi eller lang sagsbehandlingstid.

I rapporten anbefales det derfor, at teamets beslutninger skal være forpligtende, og at der skal være tungtvejende argumenter for at afvige fra dem. Det kræver dog, at teamets beslutninger er realistiske i forhold til ressourcerne i kommunen.

I den forbindelse kan socialrådgiverne spille en vigtig rolle, mener Majbrit Berlau. Hun opfordrer til, at de tværfaglige teams får beslutningskompetence, hvilket de i mange kommuner ikke har.

- En aktivitetsplan, der ikke følges, er bare et stykke papir. Teamets beslutninger skal være forpligtende for alle parter, både systemet og borgeren. For at indsatsen kan lykkes, skal socialrådgiverne, der skal føre indsatsplanerne ud i livet, desuden have reel kompetence til at koordinere indsatsen. Ellers risikerer man, at hele processen bag den plan, som borgeren er involveret i, går i stå. Det er spild af ressourcer og med til at skabe et tillidsproblem mellem borgere og system, når borgerne gang på gang oplever, at der ikke kommer noget konkret ud af en indsats. **S**

“Det er spild af ressourcer, når borgerne gang på gang oplever, at der ikke kommer noget konkret ud af en indsats.

Majbrit Berlau

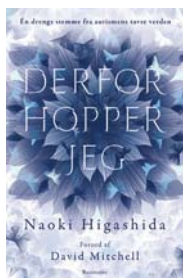
Rambøll-evalueringen er den anden af tre evalueringsrapporter om Brug for Alle-projektet. Den sidste delrapport offentliggøres i løbet af 2014.

Misbrugsbehandling - Organisering, indsatser og behov, Aarhus Universitetsforlag, 228 sider, 249,95 kroner.

"Sociologi for socialrådgivere" af Katarina Jacobsson, Joakim Thelander og Davids Wästerfors, Hans Reitzels Forlag, 195 sider, 250 kroner.

"Derfor hopper jeg" af Naoki Higashida, Rosinante og co., 192 sider, 200 kroner.

NYDELSE ELLER MISBRUG

Et glas rødvin til maden eller en joint til koncerten. For mange en nydelse. For andre et ødelæggende misbrug. Bogen stiller skarpt på muligheder og udfordringer for misbrugsbehandlingen i Danmark og på de mennesker, som vælger den til og fra. Bogens 11 forfattere undersøger, hvordan misbrug og behandling forstås og opleves af dem, der har et problematisk brug af rusmidler - og af de professionelle, der arbejder med det.

SOCIOLOGI FOR SOCIALRÅDGIVERE

Hvilken betydning har sociologien for det sociale arbejde - og behøver socialrådgivere at tænke sociologisk? Det er udgangspunktet for bogen, som tager afsæt i den socialfaglige virkelighed og introducerer sociologiens måde at arbejde på samt dens relevans i socialrådgivernes hverdag.

AUTISMENS TAVSE VERDEN

"Kan du forestille dig, hvordan dit liv ville være hvis du ikke kunne tale?" En 13-årig autistisk japansk dreng giver et indblik i det autistiske barns tankeverden, hvor empati, humor, livsvisdom og fantasi fylder. "Derfor hopper jeg" har toppet bestsellerlisterne med dens indblik i, hvordan det er ikke at være 'normal'.

WHISTLEBLOWER-ORDNING: MASSER AF KOMMUNALE SVIGT

Bekymrede borgere kan via en ny whistleblower-ordning henvende sig anonymt hos landets fem sociale tilsyn, hvis de oplever, at en kommune ikke behandler de svageste borgere efter reglerne. Ordningen har eksisteret i omkring 100 dage, og indtil nu er i alt 183 henvendelser tikket ind. Det er både brugere af tilbud, pårørende og medarbejdere, der har kontaktet socialtilsynene. De mange henvendelser viser behovet for at sikre, at offentligt ansatte kan ytre deres bekymringer, vurderer Dansk Socialrådgiverforenings formand, Majbrit Berlau.

- Hvis man er chef og har medarbejdere, der råber op og har holdninger til deres arbejde, så er det en gave. Engagerede medarbejdere, der tør sige deres mening, skaber bedre arbejdsgange. Vi skal skabe en kultur, hvor kritik bliver drivkraft for udvikling og innovation, siger hun til Avisen.dk.

Børn af alkoholikere må vente på hjælp

122.000 børn vokser op i familier, hvor mindst en af forældrene er alkoholiker, anslår Sundhedsstyrelsen.

Flere og flere af dem beder om hjælp, men der er ikke nok hjælp at få og derfor ender mange på ventelister på op til to år.

- Vi kunne åbne de første 10 afdelinger, og de ville blive fyldt op af unge, der har behov for at tale det igennem, at deres far eller mor har været misbrugende, siger Henrik Appel, landsleder i foreningen TUBA.

Nødherberg for udenlandske hjemløse må lukke

Nødherberget Nattely i Bavnehøj Kirke, som Missionen Blandt Hjemløse i samarbejde med folkekirken på Vesterbro har drevet for hjemløse uden dansk CPR-nummer, er nu lukket. Det samme gælder for Blå Kors' nødherberg Sov Godt i Griffenfeldsgade på Nørrebro.

Missionen blandt Hjemløse arbejder i øjeblikket på at skabe mere holdbare tilbud til de udenlandske hjemløse.

DANMARK KORT

Silkeborg

Snørklede sætninger får mange til at rive sig i håret, når de modtager breve fra kommunen. Silkeborg Kommune efterlyser nye formuleringer på Facebook.

Vejle

Hjemløse skal også kunne benytte sig af en digital postkasse. Frivilligcentret tager ud på værestederne og underviser i it.

Esbjerg

Kommunens største forvaltning, Børn & Kultur, har halveret sit sygefravær fra 2012 til 2013. Hurtig afklaring og hjælp har vist sig at være effektivt.

Viborg

Kommunen åbner et voksenkollegium med syv lejligheder for socialt udsatte.

Aabenraa

Jobcentret vil sammen med lokale virksomheder opkvalificere ufaglærte ledige. De får i alt 12 kursusuger og et håb om job i virksomheden.

Aarhus

Bundrekord i 2013 i sigtelser mod unge under 18 år. Et samarbejde mellem kommunen og politiet har båret frugt.

Herlev

20 år har en forsøgsordning eksisteret med stor succes. Tandlæger opsøger socialt udsatte, og i Herlev får 70 procent af dem ordnet tænder.

København

25-30 basisboliger på 30 kvadratmeter stykket er på vej. De skal kunne betales af socialt udsatte og kommer til at koste ca. 3.200 kroner månedligt.

Manu Sareen vil lokke unge stofmisbrugere med biografbilletter

Tal fra Center for Rusmiddelforskning viser, at kun hver fjerde ung er stof-fri seks måneder efter en behandling. Derfor afsætter regeringen nu 26 millioner kroner til et forsøgsprojekt i ni kommuner, som skal gøre kommunerne bedre til at hjælpe unge mellem 15 og 25 år fri af stofferne.

Et af initiativerne er, at unge misbrugere skal belønnes med gavekort til for eksempel tøjbutikker eller biografen, hvis de møder op til behandling. Forslaget bygger på erfaringer fra USA, forklarer Manu Sareen.

Forslaget er endnu ikke vendt med Folketingets partier. Ifølge Politiken er SF's socialordfører Pernille Vigsø Bakke positivt indstillet, men Venstres Eivind Vesselbo kalder forslaget for 'tåbeligt'.

De ni kommuner, der skal være med i forsøgsprojektet er ifølge Metroxpress Fredericia, Herning, Holbæk, Odense, Randers, Silkeborg, Svendborg, Aabenraa og Aarhus.

6%

faldt den registrerede kriminalitet begået af 10-17-årige fra 2012-2013. Det viser ny rapport fra Justitsministeriet.

DS I PRESSEN

"Vi skal blive bedre som samfund til at rumme medarbejdernes interne kritik. Vi oplever ansatte, der siger noget kritisk og derefter bliver fyret i den næste fyringsrunde. Det er udtryk for en meget usund arbejdskultur."

Majbrit Berlau, Dansk Socialrådgiverforenings formand, 11. april til Avisen.dk og BT som kommentar til, at den nye whistleblower-tjeneste hos de fem socialtilsyn indtil videre har modtaget 183 henvendelser.

DET SKREV VI FOR 30 ÅR SIDEN

Socialrådgiveren 6-1984: Når Bertel Haarder taler om en forventet overproduktion af socialrådgivere, gør han det ud fra den borgerlige regerings målsætning om at spare i den offentlige sektor. Derfor lever vi i dag med en situation, hvor alt for få socialrådgivere skal klare en voldsom tilgang af klienter til det sociale system,

mens flere hundrede socialrådgivere går arbejdsløse - og i kommunerne ligger milliardformuer, som er sparet ved nedskæringer, der rammer de svageste, skrev Kirsten Windekilde i lederen.

"Er selv i praktik nu og ville gerne have haft mere praksisforståelse inden start. Men det gik og går godt, takket være to dygtige vejledere og et godt praktiksted, som har en god forståelse for uddannelsen.

- Socialrådgiverstuderende Heidi Nissen på DS' facebook-side om DS og KL's samarbejde om styrket samspil mellem teori og praksis på socialrådgiveruddannelsen.

Københavns Kommune kæmper med sygefraværet

I **Beskæftigelses-** og Integrationsforvaltningen i Københavns Kommune er det i flere år lykkedes at nedbringe sygefraværet hos medarbejderne. For socialrådgiverne er antallet af sygdage per medarbejder faldet fra 9 dage om året i 2010 til 7,9 i 2013, og samlet set er det lykkedes at halvere sygefraværet for alle medarbejdere i forvaltningen fra 2007 til 2013 til 8,3 sygedage.

Generelt er sygefraværet i Københavns Kommune imidlertid stadig for højt – 12,6 dage per medarbejder – og det er tilmed steget i flere forvaltninger. Det frustrerer beskæftigelses- og integrationsborgmester Anna Mee Allerslev (R), som dog er tilfreds med, at hendes egen forvaltning siden 2007 har halveret det årlige sygefravær. Det resultat er opnået gennem et stærkt politisk fokus og ved at indføre det som et mål i cheernes resultatkontrakter. Anna Mee Allerslev er også

glad for, at hendes egen forvaltning fortsætter med at knække kurven.

- Jeg er meget glad for det lave sygefravær. Det er vigtigt, hvis vi skal hjælpe borgerne bedre i job. Som Danmarks største arbejdsplads er det vigtigt, at vi går foran og sikrer god trivsel og et godt arbejdsmiljø, siger hun og peger på, at alle i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen med cirka 1.800 medarbejdere betyder syv færre sygedage i gennemsnit mere end 12.500 ekstra arbejdsdage i 2013.

Udover politisk og organisatorisk fokus har der også været en meget synlig og nærværende indsats overfor sygemeldte medarbejdere. Det betyder fx, at man skal ringe til sin nærmeste leder, hvis man er syg, og at der holdes omsorgssamtaler med den sygemeldte efter otte sygedage for at drøfte, om problemet kan løses. **S**

Sådan nedbragte Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen sygefraværet fra 15 til 8 dage:

Systematisk og vedholdende indsats:

- Omsorgssamtale efter otte dage eller fire perioder inden for 12 måneder
- Herefter sygefraværssamtale efter nye otte dage eller fire perioder inden for nye 12 måneder
- Kriterier for samtaler strammet i 2013 ift. ny målsætning – fra 12 til otte dage
- Indgår som mål i centercheferes resultatkontrakter og i den løbende opfølgning med direktør
- Sygefraværshandlingsplaner og sygefravær er fast på dagsordenen på centerledelsens møder.

Synlig og kulturforandrende indsats:

- Medarbejderen melder sig syg telefonisk til nærmeste leder
- Stort fokus fra borgmester, direktion og MED
- Et fælles ansvar – den enkelte leder, centerledelsen og medarbejderne
- Fra berøringsangst til åben og målrettet dialog
- Sygedagpengecentret reducerer fravær fra 20 til 10 dage ved at fokusere på nærvær.

Projekt med millionstøtte skal give ny efteruddannelse

Trygfonden støtter nu med seks millioner kroner et projekt om vidensbaseret socialrådgivning udviklet af Institut for Socialt Arbejde på Professionshøjskolen Metropol.

Projektet skal følge en gruppe udsatte unge i alderen 15-18 år og deres sagsbehandling over to år med projektstart 1. april 2014. Projektet skal mun-

de ud i en helt ny form for efteruddannelseskursus til socialrådgivere, der skal sætte dem i stand til at inddrage den unge selv i indsatsen og igangsætte en kvalificeret indsats, der matcher og følger den unges behov. Det er første gang, Professionshøjskolen Metropol får så mange midler fra en fond til forskning. **S**

Lønsikring hos FTF-A

Som supplement til dine dagpenge som ledig kan du tegne en FTF-A Lønsikring, der tilsammen vil give dig 90 procent af din nuværende løn – dog højst 49.600 kr. om måneden.

Du kan vælge at få fra 2.000 kr. til 32.000 kr. om måneden med lønsikringen. Den dækker op til 36 måneder – dog højst 12 måneder pr. ledighedsperiode. Den første ledigheds måned tæller som selvrisiko, og der udbetales ikke lønsikring. Du skal tegne FTF-A Lønsikring, inden du fylder 60 år. Du kan være lønsikret og få udbetalt indtil, du fylder 62 år. Udgiften til FTF-A Lønsikring kan du trække fra i skat ligesom dit a-kassekontingent. I hele 2014 giver FTF-A 50 procent rabat på præmien på FTF-A Lønsikring. **S**

Læs mere om reglerne for lønsikring på ftf-a.dk/a-kasse-regler

Kvote 2-ansøgningen til socialrådgiverstudiet sætter igen rekord. Men uddannelserne forventer at optage færre end sidste år

Antallet af kvote 2-ansøgninger til socialrådgiveruddannelsen slår endnu en gang rekord: 4.570 har søgt ind, heraf 1.805 med studiet som første-prioritet. Men hvor uddannelsesinstitutionerne i 2013 optog et rekordstort antal studerende, har flere af dem i år valgt at slå bremserne i. Således ser det samlede optag i 2014

”Det er utroligt positivt, at så mange unge ønsker at blive socialrådgivere, men uddannelsesstederne bør ikke optage flere studerende, end der er rammer til.

Niels Christian Barkholt,
næstformand, Dansk Socialrådgiverforening

ud til at falde med et par hundrede i forhold til sidste års rekord, hvor man lukkede godt 2.090 nye studerende ind på socialrådgiveruddannelserne.

Aalborg mere end halverer optaget
Aalborg Universitet (AAU) har i flere år optaget alle ansøgere, som opfyldte adgangskravene. Men efter en årrække med 80-120 studerende pr. årgang, steg optaget især i 2012 og 2013, hvor man lukkede henholdsvis 299 og 416 nye studerende ind.

- Det store antal studerende var hverken bæredygtigt for studiet eller hensigtsmæssigt for de studerendes jobmuligheder efter endt uddannelse. Samtidig var der et enormt administrativt arbejde med at ansætte eksterne undervisere og finde loka-

ler, fortæller Finn Skovfoged Laursen, studienævnens formand for Socialrådgiveruddannelsen på AAU.

Derfor besluttede universitetet allerede efter erfaringerne fra 2012 at indføre adgangsbegrænsning og et loft på højst 180 studerende pr. årgang. Ændringen har dog først kunnet træde i kraft fra i år.

Studerende bekymrede for praktik
Sammenslutningen af Dansk Socialrådgiverstuderende (SDS) har tidligere advaret om, at de store studieoptag kan skade de studerendes praktikmuligheder.

- Det bliver spændende at følge især den kæmpe årgang fra 2013, når de skal i praktik. Praktikken er en utroligt vigtig del af vores uddannelse, og især de store optag på Aalborg Universitet kan gøre os bekymrede for, om der kan skaffes relevante praktikpladser til alle, siger SDS-formand Mie Backmann.

Finn Skovfoged Laursen fra AAU erkender da også, at det har krævet et stort arbejde at finde praktikpladser til de store årgange.

- Kommunerne i det nordjyske har været meget samarbejdsparate, og de fleste har indvilget i at tage ekstra praktikanter de næste år, hvor der er store årgange.

Optag afgøres af jobmuligheder

Både Professionshøjskolen Metropol, UC Sjælland og UC Lillebælt oplyser, at de i modsætning til sidste år ikke udvider antallet af studerende. VIA UC forventer at tage 30 studerende mere i år, da man åbner for februar-hold på uddannelsen i Holstebro. UC Syddanmark forventer at optage 26 studerende mere end sidste år.

Hos Professionshøjskolen Metropol fastsættes optaget efter forvent-

ninger til efterspørgslen på uddannede socialrådgivere, fortæller Thomas Braun, chef for Metropolis Institut for Socialt Arbejde.

- Med et optag på 430 studerende om året har vi fundet et niveau, som vi vurderer over tid dækker arbejdsmarkedets behov for socialrådgivere, samtidig med at dimittendledighed ikke bliver et permanent problem. Hvis vi på et tidspunkt kan konstatere, at efterspørgslen på uddannede socialrådgivere stiger, har vi mulighed for at øge optaget.

Det kræver imidlertid, at skolen kan dokumentere det øgede behov overfor uddannelsesministeren, og at man kan godtgøre, at man fagligt forsvarligt kan udvide antallet af praktikpladser til de studerende, forklarer Thomas Braun.

Professionshøjskolerne beslutning om at lægge låg på optaget er yderst fornuftig, mener Dansk Socialrådgiverforenings næstformand Niels Christian Barkholt. Han understreger, at kvaliteten i uddannelsen skal vægtes højt.

- Det er utroligt positivt, at så mange unge ønsker at blive socialrådgivere, men uddannelsesstederne bør ikke optage flere studerende, end der er rammer til. Ellers går det ud over kvaliteten, siger han.

Også SDS ser positivt på udsigten til et mindre optag på socialrådgiveruddannelsen i 2014. **S**

"Det giver en stor entusiasme, at jeg virkelig har mulighed for at gøre en forskel og hjælpe mennesker."

Efter flere år som socialrådgiver og projektleder i Hvidovre Kommune skiftede Susie Bøgh Nielsen livet i kommunen ud med det private erhvervsliv. I godt tre år har hun arbejdet hos Novo Nordisk.

- Da jeg så, at Novo Nordisk søgte en socialrådgiver, tænkte jeg: "Det her må jeg bare prøve." De har haft medarbejderrådgivere siden 1960'erne, så der er en lang tradition for socialt ansvar. Jeg sidder i et team af personalekonsulenter, lægefagligt

personale og socialrådgivere, der tilbyder medarbejderne fortrolig rådgivning om sygdom, skilsmisse, orlov og en række andre ting. Derudover laver vi en masse fastholdelsesarbejde for sygemeldte medarbejdere.

- I forhold til min tid som kommunalt ansat er fraværet af myndighedsrolle her en væsentlig forskel. Og så betyder det noget, at jeg nu rådgiver kollegaer. Der er 13.000 ansatte i Novo Nordisk i Danmark, så jeg kender langt fra alle personligt, men jeg har et stort kendskab til medarbejdernes hverdag, og jeg har

mulighed for at tage ud og besøge medarbejdere i for eksempel Hjørring og Gentofte. Det er en enorm styrke, og som kommunal sagsbehandler havde jeg ikke samme muligheder for at få så præcist et kendskab til borgernes hverdag.

- Vi har alvorlige sager med folk, der er syge af kræft, har sklerose eller andre alvorlige sygdomme. Men alligevel formår vi som team at skabe en god og tryk stemning. Det er med til at gøre medarbejderne godt tilpas, og det var noget af det, jeg var imponeret over som nyan-sat. Selvom der i perioder er rigtigt

travlt, giver det en stor entusiasme, at jeg virkelig har mulighed for at gøre en forskel og hjælpe mennesker. For det var det, jeg ønskede, da jeg blev socialrådgiver.

- Jeg elsker mit arbejde. Men det er selvfølgelig alvorlige sager, vi sidder med, så i min fritid er det meget vigtigt for mig at koble af, lade op og lave lidt skøre og sjove ting. Det kan lyde banalt, men det er virkelig noget, jeg prioriterer. Og så har jeg jo to børn på 7 og 10, så jeg bruger meget af min tid på min familie og venner. **S**

Principafgørelser præciserer regler om enkeltudgifter

Efter aktivlovens § 81, lovbekendtgørelse nr. 190 fra februar 2012, kan en kommune yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter i særlige tilfælde efter en konkret vurdering. I vurderingen indgår efter Ankestyrelsens praksis en række elementer herunder borgerens rådighedsbeløb, om der er ændringer i borgerens forhold, om afholdelse af udgiften i væsentlig grad vil vanskeliggøre borgerens muligheder for at klare sig i fremtiden, og om udgiften var forudsigelig. Der kan også inddrages andre forhold, bl.a. muligheden for at indgå afdragsordning (se principafgørelse 18-14 om betydning af afdragsordninger).

I en ny afgørelse (19-14) var klager ikke berettiget til støtte til en elregning på 7.033 kroner, herunder en efterregulering på 4.465,66 kroner. Klagerens rådighedsbeløb – det beløb, der er tilbage, når rimeligt begrundede enkeltudgifter er afholdt – var sat af kommunen til 5.156 kroner. Ankestyrelsen anførte, at kommunen så ud til at operere med vejledende rådighedsbeløb (3.000 kroner pr. voksen og 1.063 kroner pr. barn). Derfor udtalte Ankestyrelsen, at

hvis en kommune har fastsat et vejledende rådighedsbeløb, og det har betydning for en afgørelse, skal det fremgå af afgørelsen, hvilken betydning beløbet har haft i den konkrete sag. Det skal også fremgå, hvordan beløbet er udregnet.

Kommunen skal altid foretage en konkret og individuel vurdering i den enkelte sag af, om der er grundlag for at fravige det.

Ankestyrelsen har også truffet en principafgørelse (17-14) om, at § 81 som udgangspunkt kun omfatter uforudsigelige udgifter. I den ene sag havde kommunen fundet en efterregning på el på 3.444,65 kroner forudsigelig efter sin art. Ansøgerens mor klagede og anførte, at ansøgeren var psykiatrisk patient, og at hun derfor stod for det praktiske, herunder oprettelse af PBS-aconto-betaling på el. Ankestyrelsen hjemviste sagen, idet vurderingen af, om en udgift er uforudsigelig, skal tage udgangspunkt i borgerens situation, herunder psykiske problemer.

I en anden sag havde klageren fået en høj efterregning, fordi han ikke havde ændret acontobeløbet, mens han afsønde en dom. Ankestyrelsen var enig med kommunen i, at udgiften var forudsigelig ud fra klagerens konkrete informationsniveau, herunder at klageren vidste, at acontobeløbet var nedsat. En forudsigelig udgift kan kun dækkes, hvis afholdelse af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse. Det fandt Ankestyrelsen ikke var tilfældet, bl.a. da klageren ikke havde små børn. **S**

Af Idamarie Leth Svendsen, ph.d. stipendiat ved Roskilde Universitet i samarbejde med Professionshøjskolen Metropol

**JURASPALTEN SKRIVES
PÅ SKIFT AF JURISTERNE
KAREN ELMGAARD,
JANNIE DYRING
IDAMARIE LETH SVENDSEN**

JURA

det starter med en joint

Antallet af misbrugere i Danmark er vokset markant de seneste ti år. Hash skaber problemer især på ungdomsuddannelserne. Vi ser på kommunernes forskellige indsats i misbrugsbehandlingen

markant flere misbrugere

Det er svært at få fat i de unge hashmisbrugere. Man skræmmer dem væk, hvis de skal gå ind ad samme dør som de ældre heroinafhængige, mener professor Mads Uffe Pedersen

Kommunernes indsats på misbrugsbehandlingsområdet er meget forskellige. Hvor nogle kommuner har flere typer af tilbud, har andre kommuner kun ganske få. Flere rapporter og undersøgelser kritiserer kommunernes misbrugsindsats.

Men hvem ved egentlig, hvad der foregår på området? Vi har bedt professor Mads Uffe Pedersen fra Center for Rusmiddelforskning på Aarhus Universitet komme med sit bud.

- Kommunernes indsats er meget forskellig, men de har også meget forskellige betingelser afhængig af deres størrelse. Det er svært at se, hvordan en lille kommune skal kunne etablere tilbud til både stofmisbrugere og alkoholmisbrugere, som er helt forskellige målgrupper. De skal kunne nå både den unge på 17 år, som har et massivt hashmisbrug, den ældre heroinafhængige og den alkoholafhængige, der er i job. For en kommune med 20.000 til 30.000 indbyggere kan det være meget vanskeligt at få etableret et tilbud, der matcher de forskellige målgruppers behov, forklarer Mads Uffe Pedersen.

Der er blandt andet kras kritik af behandlingsindsatsen mod stofmisbrug i Rigsrevisionens undersøgelse fra 2012, som konkluderer, at kommunerne ikke har kunnet overholde behand-

lingsgarantien over for 13 procent af de borgere, der ønskede behandling. Og der er ikke lavet handleplaner i tilstrækkeligt omfang. Derudover havde 25 kommuner endnu ikke offentliggjort en kvalitetsstandard for social stofmisbrugsbehandling. En mangel, som de fleste kommuner nu har rettet op på.

Sidst, men ikke mindst, får Sundhedsministeriet og Socialministeriet kritik for at opstille fire mål for indsatsen, som ikke er i overensstemmelse med "god praksis for formulering af indsatsmål," da ingen af målene er tidsafgrænsede, og tre af målene ikke er specifikke eller målbare. Det gør det vanskeligt at følge op på tallene på landsplan, påpeges det i undersøgelsen.

Forskellige målgrupper - forskellige behov

Med kommunalreformen i 2007 overtog kommunerne størstedelen af opgaverne på rusmiddelområdet. Kommunerne kunne organisere sig på flere måder: Enten ved at etablere egne tilbud eller indgå private samarbejdsaftaler med regionen, andre kommuner eller private organisationer. For nogle kommuner var misbrugsbehandlingen en helt ny opgave.

Ifølge Mads Uffe Pedersen er det positivt, at der er flere valgmuligheder for kommunerne, men han udtrykker alligevel bekymring.

- Det er fint, at nogle af de små kommuner slår sig sammen. Nogle gange kan jeg godt være lidt bekymret for, hvad det er, de slår sammen. Jeg har hørt om kommuner, hvor de unge, når de henvender sig til misbrugscenteret, skal gå ind ad samme dør som gamle heroinmisbrugere, og det dur ikke, siger professoren og forklarer hvorfor:

- Man skræmmer enhver ung væk, der har et hashmisbrug, hvis han skal gå ind ad samme dør som for eksempel de ældre heroinafhængige, for han ser ikke sig selv som misbruger og vil heller ikke kategoriseres som sådan. Optimalt kræver de forskellige målgrupper forskellige fysiske rammer og selvfølgelig forskellige tilbud.

Den erkendelse er Kommunernes Landsforening (KL)

”For især de unges vedkommende bliver man nødt til at inddrage familie og netværk og få dem i gang med noget, som de synes er meningsfuldt.

Mads Uffe Pedersen, professor, Center for rusmiddelforskning, Aarhus Universitet

også nået frem til. I 2013 præsenterede KL udspillet ”En styrket misbrugsbehandling” med 12 anbefalinger til et kvalitetsløft i misbrugsbehandlingen, som skal sikre en mere ensartet og systematisk behandling. I oplægget pointeres det blandt andet, at personer med misbrug er forskellige og har forskellige behandlingsbehov. Det kræver en bred vifte af behandlingstilbud for ”one size doesn’t fit all”. Derudover understreger KL, at tilgængelighed, synlighed og tidlig opsporing skal prioriteres.

Få unge er i misbrugsbehandling

Antallet af stofmisbrugere er steget med en tredjedel over de seneste ti år. Opgørelser skønner, at der er 33.000 stofmisbrugere i Danmark, hvoraf knap 11.000 er hashmisbrugere. Og 16.000 vurderes at injicere stofferne.

I 2011 var knap 16.000 i stofmisbrugsbehandling i Danmark, hvilket er det højeste antal registrerede stofmisbrugere i behandling siden registreringens start.

Trods rekorden er der forholdsvis få i misbrugsbehandling i Danmark. Det gælder især for unge misbrugere under 18 år. Ifølge undersøgelsen ”Unge der misbruger rusmidler” fra 2012, som Mads Uffe Pedersen har været med til at udarbejde, kommer der årligt cirka 1.000 unge under 18 år i behandling for deres misbrug, men reelt har mellem 6.000 og 8.000 unge et misbrug, der kræver hjælp.

- En af kommunernes store udfordringer er at nå de unge misbrugere. De forskellige tilbud skal være tilgængelige der, hvor de unge færdes. Det betyder, at ungdomskonsulenter og misbrugskonsulenter skal ud på ungdomsuddannelserne. Mange steder kender lærere på folkeskoler og ungdomsuddannelser ikke telefonnum-

meret til misbrugscenteret, og der skal man blive bedre til at gøre tilbuddene synlige, påpeger Mads Uffe Pedersen.

Hvis det lykkes at komme i dialog med de unge og få dem i behandling, så er næste udfordring at få givet dem et tilbud, så de forsætter behandlingen.

- Ofte kan de unge ikke se, hvad de får ud af bare at sidde og tale med en terapeut. Det får de hurtigt nok af, og så er der stor risiko for, at de dropper ud af behandlingen. For mange af dem vil det være godt, hvis behandlingen kunne kombineres med noget aktivitetsbetonet. For især de unges vedkommende bliver man nødt til at inddrage familie og netværk og få dem i gang med noget, som de synes er meningsfuldt. Det er det liv, der er omkring de unge, der bestemmer, om de kommer ud af deres misbrug. Hvis de unge har masser af venner, der ryger hash, og ikke noget at stå op til og ingen læreplads, hvor de er sammen med voksne, så er det ekstremt vaskeligt at komme ud af misbruget.

Samarbejdet med psykiatrien halter

I forhold til de ældre misbrugere er der andre store udfordringer. Mange af de ældre misbrugere har svære fysiske og psykiske problemer, og her kan samarbejdet med psykiatri-

Hårde stoffer på retur

Stofmisbrugeren med en nål i armen er ikke et attraktivt forbillede for de unge. De hårde stoffer som heroin, amfetamin og kokain er på retur, viser tal fra Sundhedsstyrelsen.

I 2011 have knap 80 procent af de unge mellem 18 og 24 år, der var i behandling, hash som hovedmisbrugsstof, mens ni procent og fire procent af de unge var i behandling for henholdsvis amfetamin og kokain som hovedmisbrugsstof.

Antallet af stofmisbrugere er steget med en tredjedel over de seneste ti år. Der er **33.000** stofmisbrugere i Danmark, heraf knap **11.000** hashmisbrugere. **16.000** vurderes at injicere stofferne.

»

en og sundhedsindsatserne være en stor udfordring for kommunerne - og igen særlig stor for de mindre kommuner:

- I de små kommuner må man lave aftaler med flere forskellige praktiserende læger, fordi man ikke nødvendigvis har læger på misbrugscenteret. Og heller ikke alle kommuner har nem adgang til psykiatrisk udredning. Det kan også handle om samarbejds-mæssige barrierer, hvor det kræves, at en misbruger skal være stoffri for at blive udredt - og det kan indebære, at vedkommende aldrig bliver udredt og dermed går glip af psykiatrisk behandling.

Hvad virker bedst?

Hvad er den mest effektive stofmisbrugsbehandling? Forskningen viser, at social behandling af stofmisbrug virker godt, mens den foregår. Udfordringen er at få den til at virke mere end to til tre måneder efter behandlingens ophør. Eksempelvis gælder det, at kun hver fjerde ung er stoffri seks måneder efter at have været i behandling. For heroinafhængige i stoffri døgnbehandling er hver femte stoffri et år efter udskrivningen.

- Verden er ikke skruet sådan sammen, at bare man etablerer et misbrugsbehandlingscenter, så kommer misbrugerne med deres problemer, får noget samtaleterapi og medicin, og så holder de op med tage stoffer, siger Mads Uffe Pedersen.

- Der skal støttes op på alle fronter, og især efter at selve behandlingen er afsluttet. Hvis personen, der misbruger stoffer, har en partner, der også tager stoffer og heller ikke er i job, er det ikke svært at forudsige et tilbagefald. Partneren bør inddrages i behandlingen, lige som forældre til unge misbrugere bør inddrages. Støtte fra partner, netværk og forældre forebygger risikoen for tilbagefald, hvilket også gælder lønnet beskæftigelse.

Mads Uffe Pedersen understreger, at behandlingen skal være helhedsorienteret, og ud over at inddrage familie og netværk skal alle relevante aktører på banen: Kommunens familieafdeling, jobcenter og uddannelsesvejleder.

Han henviser til forskningsresultater, som peger på, at det er en god idé at anvende nogle af følgende metoder: Motiverende samtaler, kognitiv terapi, psykosocial terapi i forbindelse med metadonbehandling, familierapi og parterapi samt at inddrage familiemedlemmer i behandlingsforløbet.

- Social misbrugsbehandling virker, men der er ingen grund til at betragte det som et mirakelmiddel. Kvalitative interviews

med unge viser, at behandlingen kun betragtes som en mindre del af det liv, de ellers er involveret i. Forældre, venner, anerkendelse, støtte, uddannelse eller arbejde fylder meget mere i deres liv end et relativt kortvarigt ambulant behandlingsforløb med højst en samtale om ugen.

Og så én ting, der ikke virker: Øreakupunktur.

- Undersøgelser viser, at øreakupunktur ikke har nogen effekt - lige som afspændingsøvelser heller ikke får nogen til at blive stoffri. Jeg siger ikke, at man ikke må tilbyde øreakupunktur i misbrugscentrene, men man skal bare ikke gøre det til behandling i sig selv.

Hashmisbrug har social slagside

Mads Uffe Pedersen pointerer, at man kunne nå flere ved at rette indsatsen mod de unge, der har størst problemer med stoffer. Det vil sige folkeskolens 10. klasser samt elever på produktionsskoler og erhvervsskoler. Ofte er det unge, som har det svært i skolen eller har sociale problemer, som udvikler et hashmisbrug. Og i forhold til den gruppe af unge er det meget vigtigt ikke at bagatellisere virkningen af hash.

Han henviser igen til undersøgelsen om unge, der misbruger rusmidler, som bygger på 2.950 interviews med unge i alderen 15-18. Undersøgelsen viser, at målt på fravær, er skaden næsten lige stor ved hash som ved alkohol. Til gengæld har de hashrygende unge markant større problemer med at koncentrere sig i skolen.

- Der er næsten ingen på den alder, der drikker mere end tre gange om ugen, men med hash er det ofte en til to dage om ugen eller hver dag. Og når man ryger så meget, er det i kroppen konstant, siger Mads Uffe Pedersen og uddyber:

- Undersøgelsen viser også, at hashmisbrug har social slagside. Kun få gymnasieelever har et skadeligt hashforbrug, mens det gælder langt flere unge, som går på erhvervsskoler - eller slet ikke er under uddannelse.

Mads Uffe Pedersen vil ikke tage stilling til, om hash skal legaliseres, men mener, at der vil være både fordele og ulemper ved en legalisering.

- Hvis det bliver legaliseret, og det dermed måske bliver både lettere og billigere at få fat i hash, kan jeg godt frygte, at flere udsatte unge kommer til at ryge. En del unge stopper med at ryge hash, fordi familien og det øvrige samfund udøver et socialt pres med udgangspunkt i, at det ikke er tilladt at ryge hash. Det pres ville muligvis blive mindre med en legalisering.

Nationale retningslinjer kan sikre mere kvalitet

To af regeringens sociale 2020-mål fra efteråret 2013 sætter fokus på større effekt af misbrugsbehandlingen. Således skal mindst halvdelen af de stofmisbrugere, der afslutter et behandlingsforløb, være enten stoffri eller opleve reduktion i stofmisbruget. Og antallet af narkorelaterede dødsfald skal reduceres og fastholdes på et niveau på højst 200. Det svarer til en reduktion på 30 procent.

Mads Uffe Pedersen mener, at de sociale 2020-mål er et fint initiativ, men han advarer imod at tro, at misbrugsbehandlingen lige pludselig bliver bedre af den grund.

- Det er udmærket at have nogle pejlemærker – nogle mindstemål. De kan om ikke andet være med til at sætte nogle dagsordener, så man kan diskutere indsatsen.

Han vurderer, at de kommende nationale retningslinjer kan være med til at sætte fokus på, om kommunerne har de nødvendige tilbud.

- Jeg mener, at der skal formuleres nogle meget konkrete retningslinjer, som kan sætte nogle standarder for, hvad god misbrugsbehandling er, så man kan gå ud og tjekke, om kommunerne leverer det, de skal. Og de kommuner, der ikke kan dokumentere, at de lever op til retningslinjerne, kan ikke blive betragtet som en kommune, der leverer en ordentlig misbrugsbehandling. Det vil udfordre nogle kommuner, forudsiger Mads Uffe Pedersen. **S**

Artiklen er skrevet på baggrund af interview med professor Mads Uffe Pedersen og en række skriftlige kilder:

"Effekten af den sociale misbrugsbehandling", af Mads Uffe Pedersen & Morten Hesse, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet.

"Narkosituationen i Danmark", årsrapport 2012, Sundhedsstyrelsen

"Effekten af hashbehandling", af Mads Uffe Pedersen og Michael Mulbjerg Pedersen, 2013, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet.

"Unge der misbruger rusmidler", af Mads Uffe Pedersen og Kirsten Frederiksen, 2012, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet.

"En styrket misbrugsbehandling", Kommunernes Landsforening, 2013

kommune størrelsen betyder noget

**Store kommuner
kan sætte massivt
ind overfor unges
stofmisbrug, mens små
kommuner ofte må
vælge mellem nærhed
og omfang**

Som landets femtestørste kommune har Esbjerg en størrelse, der gør det muligt at lave en gennemgribende indsats på misbrugsområdet. Kommunens Center for Misbrug har omkring 50 medarbejdere tilknyttet, og godt halvdelen af dem er socialrådgivere.

Misbrugscenteret varetager også misbrugsbehandlingen for kommunerne Varde, Vejen og Fanø. Og der er store fordele forbundet med at dække et område med over 200.000 mennesker, fortæller Rikke Rødekilde, socialrådgiver og leder af misbrugscenteret.

- Mange kommuner har eksempelvis tre tilbud, som unge stofmisbrugere kan vælge imellem. Men fordi vi dækker så mange mennesker, kan vi lave en utroligt bred vifte af tilbud. Og vi kan være enormt fleksible. De unge behøver for eksempel ikke vente på, at et behandlingshold bliver fyldt op. De kan starte på et skræddersyet forløb allerede i morgen.

Flaskehalse fjernet

Kommunen har købt adgang til 21 pladser på døgninstitutioner i området, og motivationsbehandlingen af de unge misbrugere varetages af en privat aktør. Det giver en smidighed, som gør

”Vi koordinerer, så de unge ikke falder ned mellem to stole eller kan ”gemme sig” mellem de forskellige systemer.

- Rikke Rødekilde, socialrådgiver og leder af Esbjerg Kommunes Center for Misbrug.

Det siger loven

Kommunernes pligt til at tilbyde social stofmisbrugsbehandling er fastsat i Serviceloven:

§101. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde behandling af stofmisbrugere. Tilbud efter stk. 1 skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelsen til kommunen.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om behandling efter stk. 1 og 2 af stofmisbrugere under 18 år i særlige tilfælde.

Stk. 4. En person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud eller godkendt privat behandlingstilbud eller godkendt privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til efter stk.1.

Stk. 5. Fristen efter stk. 2 kan fraviges, hvis personen vælger at blive behandlet i et andet offentligt eller godkendt privat behandlingstilbud end det, kommunalbestyrelsen har visiteret til efter stk. 1.

Stk 6. Retten til at vælge efter stk. 4 kan begrænses, hvis hensynet stofmisbrugeren taler for det.

det muligt at sætte de unge i et behandlingsforløb langt hurtigere end de 14 dage, som loven foreskriver.

- Før i tiden stod Esbjerg Kommune selv for motivationsbehandlingen. Men det satte begrænsninger og dannede flaskehalse, som var problematiske i forhold til borgernes ret til at få et behandlingstilbud inden 14 dage. Ved at bruge private tilbud, der ansættelsesmæssigt kan være mere fleksible, har vi nu fået muligheden for at handle lynhurtigt, fortæller Rikke Rødekilde.

Samtidig kan det være med til at motivere de unge, at deres behandling varetages af en privat aktør i stedet for en kommunal sagsbehandler, mener hun. Mange unge har været i kontakt med kommunen tidligere, og med en ny samarbejdspartner er tavlen vasket ren.

Koordinering afgørende efter reform

De unge under 30 er massivt repræsenteret blandt stofmisbrugerne, og hovedparten af dem har hashmisbrug som deres primære problem. I forbindelse med kontanthjælpsreformens ændrede ydelser til unge under 30, oplever behandlerne i Esbjerg Kommunes misbrugscenter nye udfordringer, fortæller Rikke Rødekilde.

- Nogle af de unge er på den høje kontanthjælpssats, fordi de ikke er uddannelsesparate. Hvis de så gennemgår et forløb hos os, som gør dem klar til uddannelse, så ryger de pludselig ned på en lavere sats. Det betyder, at vi og jobcentrene har et større motivationsarbejde i forhold til at skabe fremskridt hos dem.

I den forbindelse er kommunens interne koordinering afgørende, understreger Rikke Rødekilde.

- Vores koordinering gør, at misbrugscenterets behandlingstilbud ikke

konkurrerer med forløb hos jobcenteret. Hvis de unge har en læreplads eller deltager i uddannelsesrettede aktiviteter, kan vi lægge deres behandlinger uden for normal skole- eller arbejdstid. På den måde undgår vi, at de unge falder ned mellem to stole eller kan ”gemme sig” imellem de forskellige systemer.

Afstande truer fleksibilitet

Vardes samarbejde med Esbjerg er et af eksemplerne på mindre kommuner, der slå pjaalterne sammen med store kommuner for at kunne lave mere alsidige behandlingstilbud til de unge misbrugere.

- Det har været afgørende for os, at vi via samarbejdet med Esbjerg og de andre kommuner kan give nogle langt mere omfattende behandlingstilbud til vores unge misbrugere, fortæller Gitte Eskesen, socialchef i Varde Kommune.

Det, at behandlingen foregår i Esbjerg, kan dog være en udfordring i forhold til at få de unge misbrugere til at møde op i behandlingen.

- På grund af de store afstande kan transporten til behandlingsstederne i Esbjerg være besværlig. Det kan give nogle barrierer for unge misbrugere med en ustruktureret hverdag. Derfor laver vi stadig en del af motivationsarbejdet her, fortæller Gitte Eskesen.

For langt til nærmeste nabo

I Lolland Kommune har man også gjort sig tanker om fordele og ulemper ved at samarbejde med nabokommuner om misbrugsbehandlingen. Det fortæller Anika Quist, teamleder i Lolland Kommunes Rusmiddelcenter.

- Vi har ikke mulighed for selv at opretholde for eksempel tilbud om regulær dagbehandling. Det er målgruppen simpelthen ikke stor nok til. Hvis vi kunne dele dag- og efterbehandling med en anden kommune, ville det give nogle fordele. Men problemet er, at der er over 80 kilometer til Guldborgsund, som er den nærmeste nabokommune. Det giver en

”Stadig flere af de unge misbrugere er hjemløse og har psykiske lidelser. Det handler ikke længere om unge, hvis problem er, at de bare ryger for meget hash.

- Anika Quist, teamleder i Lolland Kommunes Rusmiddelcenter.

række logistiske og økonomiske udfordringer, som besværliggør et samarbejde.

Kommunens rusmiddelcenter har 16 ansatte. Tre af dem er afsat til indsatsen for stofmisbrugere i alderen 18-26. De laver opsøgende forebyggelsesarbejde på kommunens erhvervsskoler samt ambulant behandling med blandt andet kognitiv terapi og motiverende samtaler. En behandling kan typisk gå i gang inden for en uges tid.

Fokus på de helt unge

Også i forhold til de helt unge misbrugere under 18 år er der stor forskel på kommunernes indsatsmuligheder. Mens store kommuner kan ansætte et helt team til at forebygge og behandle misbrug hos de yngste, har Lolland Kommune kun en enkelt misbrugskonsulent ansat til målgruppen.

Alligevel har man formået at skabe en fleksibel ordning, som gavner både de unge, deres familier og socialrådgiverne, vurderer Mia Jensen, tillidsrepræsentant i Lolland Kommunes børn- og ungeafdeling.

- Misbrugskonsulenten er ansat i børne- ungerådgivningen. Det betyder, at forvaltningen kan lave opsøgende arbejde i de unges nærområder. Misbrugskonsulenten har en meget fleksibel rolle, hvilket er enormt værdifuldt, fordi vi får

udnyttet forvaltningens ressourcer rigtig godt. Det er vigtigt, når vi ikke har så meget at skyde med som de største kommuner, siger hun.

Desuden kan misbrugskonsulenten hjælpe de unge med overgangen til rusmiddelcenteret, når de fylder 18. Det kan modvirke, at unge falder ud af systemet, når de bliver myndige.

De unges problemer forværres

Også i Lolland Kommune kendetegnes de unge misbrugere primært ved et massivt hashforbrug. Desuden bruger nogle amfetamin og kokain, fortæller Anika Quist.

Hun påpeger, at de unges sociale problemer ved siden af deres misbrug er steget de seneste år.

- Stadig flere af de unge misbrugere er hjemløse og har psykiske lidelser. Det handler ikke længere om unge, hvis problem er, at de bare ryger for meget hash. Det giver nogle nye udfordringer, fortæller Anika Quist.

Udviklingen betyder, at behandlingen af de unge misbrugere i stigende grad kræver inddragelse af flere forvaltninger og instanser, hvilket er med til at presse ressourceforbruget op. Dermed har de små kommuners udfordringer med den sociale misbrugsbehandling fået endnu en dimension. **S**

Kommunale misbrugscentre laver netværk om ungebehandling

Misbrugscentrene i kommunerne Helsingør, Odense, Silkeborg, Slagelse og Vordingborg er gået sammen om behandlingen af unge misbrugere. Netværket skal samle og dele erfaringer om misbrugsbehandling af unge, samt de stigende sociale problemer som hjemløshed og psykisk sygdom, der komplicerer deres misbrug.

Det såkaldte UngeBehandlerNetværk består af en virtuel platform og af temadage, hvor ungebehandlere fra hele landet mødes og deler viden og erfaringer inden for området 'Unge og misbrug.'

Læs mere på www.ungebehandlernetvaerket.dk

En af de helt store udfordringer er at fastholde brugerne i misbrugsbehandlingen, siger formand for Faggruppen Stofmisbrug

Fastholdelse er en udfordring for store dele af misbrugsbehandlingen. Derfor mener formanden for Faggruppen Stofmisbrug i Dansk Socialrådgiverforening - med udgangspunkt i sine egne erfaringer som misbrugsbehandler - at der bør være mere tid til at være sammen med brugerne, siger Morten Kirkegaard Petersen.

- Det er relationen, der overhovedet gør det muligt at flytte folk, så mindre bureaukrati og mere tid sammen med brugerne, tror jeg, er vejen frem, siger

Morten Kirkegaard Petersen, som er socialrådgiver og misbrugsbehandler på Dagcenter for misbrug i Esbjerg, leder

centerets hash- og kokainprojekt (HCS-projektet), hvor kognitiv terapi udgør den overordnede ramme for behandlingen.

Han er også medlem af den arbejdsgruppe under Socialstyrelsen, som arbejder med at udforme de nationale retningslinjer for misbrugsområdet, der forventes færdige til oktober. Han håber, at de vil føre til, at kommunerne får en slags mindstekrav, som skal overholdes.

- Vi mangler nogle bestemmelser om, hvad borgere, der har brug for misbrugsbehandling, kan forvente. Både behandlingsmæssigt og retssikkerhedsmæssigt ville det være hensigtsmæssigt med nationale standarder, siger Morten Kirkegaard Petersen.

Diskussionen om, hvor vidt hash skal legaliseres, deltager Morten Kirkegaard Petersen gerne i, men han har ikke et endegyldigt svar.

- Vi kender ikke virkningerne af at legalisere hash. Vi ved bare, at det, vi gør nu, ikke virker ret godt. Og at noget af det, vi gør nu, slet ikke virker til andet end at stigmatisere misbrugere yderligere. **S**

Læs mere om Faggruppen Stofmisbrug på www.socialrdg.dk/faggrupper

Halvdelen af de elever,
der dropper ud af
erhvervsuddannelser og
gymnasier, har et problem
med hash. Det konkluderer
ungdomsforsker i ny rapport

hash spolerer unges uddannelse

Op mod ti procent af danske unge ryger så meget hash, at det skader deres uddannelse. Ungdomsvejledere vurderer, at hashrygning er medvirkende eller direkte årsag i cirka halvdelen af de tilfælde, hvor en elev dropper ud af uddannelsen eller bliver smidt ud. Det konkluderer rapporten "Hash som pædagogisk problem – i ungdomsuddannelserne".

Det er ungdomsforsker og tidligere leder af Center for Ungdomsforskning, Birgitte Simonsen, der står bag rapporten. Hendes besøg på 17 gymnasier, erhvervsskoler og produktionsskoler, hvor hun har interviewet skoleledere, lærere og elever, tegner et billede af skoler, der er i vildrede om, hvordan de skal gribe problemet med de hashrygende unge an.

- Det er et problem, som næsten alle kender til, men kun meget få ved, hvad de skal gøre ved det. Det hænger sammen med, at besiddelse og brug af hash formelt er ulovligt, men alligevel er noget, der i stort omfang bliver accepteret og tolereret, så der er reelt tale om en gråzone uden faste retningslinjer. Man ved godt, at der ryges hash, man ved stort set, hvem der gør det, og hvor og hvornår det finder sted, siger Birgitte Simonsen.

Unge har ikke misbrugeridentitet

Hun pointerer, at det er meget forskelligt, hvordan de hashrygende elever tackles på de enkelte skoler.

- Nogle bruger kontrol og nultolerance og bortviser elever, der ryger hash. Andre sender de unge til behandling i misbrugscenteret, hvilket de unge som regel ikke er interesseret i, for de har ikke en identitet som misbrugere. Og så er der nogle, som ser igennem fingrene med det, for hvad skal de gøre? Eksempelvis når en ung igen kommer for sent og forklarer, at han har røde øjne, fordi han lige har fået kontaktlinser.

I det hele taget står skolerne ifølge Birgitte Simonsen i en svær situation, både fordi hash er forbudt, og fordi de unge sjældent har erkendt deres misbrug og derfor heller ikke for alvor ønsker at komme ud af det. I hvert fald ikke hvis hjælpen er lig med behandling.

- Det er en udbredt myte blandt de yngste hashrygere, at de har styr på det. Derefter kommer der en erkendelsesfase, hvor man langsomt indser, at der er opstået afhængighed.

Skoler frygter dårligt omdømme

Birgitte Simonsen vurderer, at ud over at ung-

domsuddannelserne mangler nogle retningslinjer og redskaber til at håndtere problemet, så er mange skoler også bange for at gribe ind og italesætte problemet.

- Det er svært at være first mover, fordi de uddannelsesinstitutioner, som tager hashproblemet op, risikerer at få et negativt omdømme og dårlig medieomtale, forklarer ungdomsforskeren og fortsætter:

- Det er svært at sige, hvordan lærere og vejledere skal gribe problemet an, men jeg forestiller mig, at min undersøgelse kan starte en dialog om emnet – og at vi kan udvikle nogle brugbare redskaber, som kan være med til at bekæmpe hashproblemet på ungdomsuddannelserne.

Birgitte Simonsen nævner, at det også er et praktisk problem, at skolerne ikke nødvendigvis får at vide, at en ung elev er hashmisbruger, når vedkommende kommer fra et andet sted.

- Det er en svær problemstilling mellem retten til at få en frisk start og rimeligheden i at give den nye skole brugbare forhåndsinformationer.

Svært at tackle tvetydighed

Birgitte Simonsen mener, at det er problematisk, at vi som samfund har en meget tvetydig holdning til hash – en tvetydighed, som det er svært for de unge at tackle.

- Hash er forbudt, men ryges alligevel alle vegne. Den enkelte skal og bør kunne forvalte sit forhold til rusmidler fornuftigt – det vil sige have det sjovt og ikke være en kedelig og puritansk person, men på den anden side have fuld kontrol over forbruget, så det ikke bliver et misbrug. I øjeblikket havner bolden hos den unge selv, som skammer sig, hvis han ikke kan styre sit forbrug.

I undersøgelsen skitserer ungdomsforskeren tre strategier, som

■ Der er stor tvivl i lærergruppen om, hvad man skal gøre, når man støder på hash. Jeg så nogen med en klump forleden dag. Jeg veg tilbage for konfrontationen – uoverskueligt, hvad det ville have hjulpet. Vi har aldrig bortvist nogen på grund af hash, men klart nok på grund af fravær, som kan være hashrelateret.

Studievejleder, HF og AVU.

Kilde: Hash som pædagogisk problem – i ungdomsuddannelserne"

■ Vi er mange, der ryger hver dag på skolen. Vi er 1000 elever, der er nok 100, der ryger hver dag. Det er mest drenge, der ryger, det er ikke tiltrækende, når piger ryger."

Gymnasial dreng, 20 år

■ Der sker en masse, de har sat alt muligt i gang, ledelsen er med på det, men ser gerne, at det foregår lidt diskret. Ledelsen lægger lidt låg på det hele. Men der sker noget: Studievejlederne har været på kursus en dag på det lokale misbrugscenter. Det drejede sig om redskaber til indslusningssamtalerne – vi overvejer at screene alle, der starter.”

Studievejleder, gymnasial uddannelse.

benyttes i et forsøg på at legitimere brugen af hash: Normalisering drejer sig om at et ”rekreativt hashforbrug” i medier som tv, film, ungdomsmagasiner og musik fremstilles som normalt. Neutralisering har karakter af en risikovurdering. På den ene side er hashrygning måske nok afvigende adfærd, som kan føre til stigmatisering, men på den anden side er risikoen ikke så stor, for der er jo mange voksne, der ryger hash og alligevel klarer sig udmærket. Og den tredje strategi benævnes som glorificering og går ud på, at hashforbruget forbindes med noget positivt som at være tolerant, kreativ og økologisk.

Efterlyser kampagne

Birgitte Simonsen pointerer, at regeringens målsætning om, at 95 procent af de unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse, bliver udfordret af de unges hashproblemer.

- Man har forsøgt at reducere frafaldet på ungdomsuddannelserne, men der er altså en faktor, man hidtil ikke har forholdt sig til: Om hashen kan være medvirkende årsag til de skuffende resultater, hvor alt for mange unge ikke får en uddannelse.

I Birgitte Simonsens optik er det et paradoks, at man er omhyggelig med at orientere om farerne ved cigaretrykning, mens der ikke findes tilsvarende kampagner, der advarer imod hash.

- Kampagnemæssigt er det lykkedes at vende stemningen omkring tobaksrygning, og antallet af unge, der ryger, er faldet. Så det kan jo lade sig gøre, og derfor er det ubegribeligt, at vi er så vage omkring hash. Der bruges millioner af kroner på rygestopkampagner, og selv om konsekvenserne af cigaretrykning alt andet lige nok er dyrt for samfundet, er det ikke nær så farligt som hash, siger Birgitte Simonsen og uddyber:

- Et stort forbrug af hash øger risikoen for, at unge ikke får fodfæste i livet – ikke får uddannelse, job og familie. Jeg er slet ikke i tvivl om, at hvis man ryger hash mere end en til to gange om ugen, kan man næsten lige så godt lade være med at gå i sko-

le. Det ødelægger de unges kognitive kompetencer, og der er overhovedet ingen tvivl om, at det er meget vanskeligere at gennemføre en ungdomsuddannelse – eller få noget ud af det man har lært – når man ryger meget hash. Man bliver i sine følelser, man tror ikke på, hvad andre siger, man mister tidsperspektivet, og man mister evnen til at beregne konsekvenserne af det, man gør. En misbrugsbehandler har formuleret det på følgende måde: Du kan ikke skabe et liv i udvikling, hvis du ryger meget hash. Du lever et liv i afvikling. Du kommer ingen vegne. **S**

■ Misbrugscenteret ville ikke spille med, kun sommetider. De har en idé om kontrolleret brug – de var ikke interesseret i samarbejde. Vi har haft en elev, hvor vi ville tage urinprøver, men lægen ville ikke medvirke. Til sidst fik vi taget urinprøver – drengen ville gerne.”

Coach, EUD

Aarhus Kommune rykker ud på ungdomsuddannelserne med anonym rådgivning for at få fat på de yngste misbrugere

Det er vigtigt for os at få kontakt til unge så hurtigt som muligt, inden de eventuelt udvikler et mere massivt misbrug, så derfor tager vi ud og laver stofrådgivning, der hvor de unge er, siger Vinnie Thomsen, socialrådgiver og leder af Center for Misbrugsbehandling i Aarhus Kommune.

Misbrugscenteret tog i 2010 initiativ til at samarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutionerne om ”fremskudt rådgivning.” Det skete på baggrund af et stigende antal henvendelser fra unge med rusmiddelproblemer. Senere kom Ungdomscenteret, som er for unge under 18 år med rusmiddelproblemer, også med i projektet.

- I dag ser vi, at de, som søger stofbehandling, primært er unge med hashmisbrug. 70 til 80 procent af nye henvendelser til os handler om hash. Andre unge har et misbrug af centralstimulerende stoffer som kokain, amfetamin og ecstasy, fortæller Vinnie Thomsen, der også er formand for Centerchefforeningen på misbrugsområdet.

- Vores intention har været at prøve, om vi kunne stikke en kæp i hjulet allerede ude på uddannelsesstedet, sådan at unge kan forblive på uddannelsen og de forløb, de indgår i. Og det har været en succes. Der er stor efterspørgsel, men vi oplever også, at nogle uddannelsesinstitutioner ikke er så meget for, at hashproblemet bliver gjort tydeligt. Man er lidt bange for, at man stempler stedet - mens holdningen på andre uddannelsesinstitutioner er, at de er bevidste om, at problemet er der, og derfor vælger de at gøre noget ved det i stedet for at ignorere det.

Vinnie Thomsen forklarer, at det forebyggelsesarbejde, som foregår på uddannelsesinstitutionerne i princippet er en miniudgave af det behandlingsforløb, som Center for Misbrugsbehandling tilbyder.

- Som regel kan rådgivningsforløbet ude på skolen gøre, at de ikke behøver at komme i behandling hos os eller i Ungdomscenteret, så de kan fortsætte på skolen og stoppe eller i hvert fald reducere det stofindtag, de har.

Unge skal kende bagsiden af medaljen

Socialrådgiver Jes Egeskov bekræfter, at der bliver taget godt imod misbrugskonsulenten på uddannelsesinstitutionerne, som foreløbig tæller tre produktionsskoler og et jordbrugsuddannelsescenter. Han bruger 18,5 timer om ugen på det forebyggende arbejde med unge, der er i risiko for at udvikle et misbrug, og kommer på den enkelte uddannelsesinstitution hver 14. dag, hvor der stilles lokaler til rådighed.

Ud over konkret rådgivning - og individuelle rådgivnings-

forløb til de unge - etablerer Jes Egeskov også motivationsgrupper på uddannelsesinstitutionerne. Her holder han to timers møde med cirka 10 unge, som mødes ni gange i alt. Her lærer de blandt andet om virkningen af hash.

- Det er vigtigt, at de unge kender bagsiden af medaljen. At man risikerer at droppe ud af uddannelsen, at det er svært at komme op om morgenen og at korttidshukommelsen svækkes. Vi snakker også meget om, hvordan man kan begrænse sig eget forbrug. Heldigvis har mange af de unge, som er ved at ryge over i en rusmiddel-subkultur, stadig venner fra folkeskolen, og vi snakker om, at det kan være en god idé at finde sammen med venner, der har andre interesser.

Advarer mod nul-tolerance-politik

Jes Egeskov pointerer, at hvis det alligevel går galt for de unge, så er det en stor fordel, at de har fået sat et ansigt på Center for Misbrugsbehandling.

- Jeg tror, at det gør det lettere for dem at tage kontakt til os, hvis de får brug for det.

Han understreger, at lærerne også er en vigtig målgruppe i forhold til at geare uddannelsesinstitutionerne til at rumme unge med rusmiddelsproblematikker.

- Jeg gør det klart, at hvis skolerne fører en nul-tolerancepolitik og smider unge med misbrugsproblemer ud af skolen, så får jeg ikke fat i dem, siger Jes Egeskov og henviser til en undersøgelse, som viser, at kun syv procent formår at handle på deres misbrugsproblem, hvis de er smidt ud af skolen, mens det lykkes for 87 procent at gennemføre en misbrugsbehandling, hvis de får lov til at fortsætte deres uddannelse. **S**

Unge under 18 år

Kommunalbestyrelsen skal efter Servicelovens § 140, stk. 2 udarbejde en handleplan for den behandling, der iværksættes samt for den nødvendige støtte, når unge under 18 år har et behandlingskrævende stofmisbrug. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie.

kort nyt om misbrug

App holder øje med unges hashmisbrug

Helsingør Kommune har lanceret en app, som holder øje med den unges hashforbrug. Den digitale hashbogholder, Hashtrack, er en del af kommunens indsats for at hjælpe unge ud af misbrug.

App'en fungerer på den måde, at de oplysninger, som brugeren taster ind, bliver lavet om til statistik. Det er så forhåbningen, at det kan være en øjenåbner for de unge, hvis forbruget er ved at blive alvorligt.

Download app'en på hashtrack.dk

Netstof.dk - rådgivning for unge

Netstof.dk er Danmarks offentlige rusmiddelportal for unge. Her kan unge mellem 15 og 24 år få information og rådgivning om alkohol, hash og andre stoffer. Der er også et debatforum, hvor de unge kan dele erfaringer. Netstof.dk er et landsdækkende projekt, som får midler fra Socialstyrelsen. Siden udvikles og drives af Center for Digital Pædagogik og Slagelse Misbrugcenter.

Misbrug blandt hjemløse

I 2011 blev foretaget en særlig "hjemløsetælling", der viste, at 67 procent af de hjemløse har et misbrug af alkohol, medicin eller narkotika. Andelen er højest blandt gadesovere og personer, der har overnattet på natvarmestuer, hvor henholdsvis 77 procent og 80 procent har et misbrug.

Andelen med misbrug blandt dem, der har overnattet hos familie og venner, er 63 procent, og andelen med misbrug, der er brugere af herberger, er 72 procent.

Kilde: Sundhedsstyrelsen

Guide til hashsamtalet

Mange unge, der ryger hash, kommer ikke i kontakt med misbrugscentre eller behandlingsinstitutioner. De har brug for, at de professionelle voksne, som de kender i forvejen - socialrådgivere, lærere og pædagoger, tør tage emnet op. Bogen "Hashsamtalet" giver fagpersoner konkrete redskaber til samtalen og serverer myter og fakta om hashrygning.

Bogen kan downloades på socialstyrelsen.dk - søg på "Hashsamtalet"

Hashpsykoser tredoblet på få år

Siden 2007 er antallet af personer med hashpsykoser, der bliver indlagt, steget fra 58 til 167. Det er næsten en tredobling. Ekspertter vurderer, at op mod halvdelen af dem, der oplever hashpsykoser, får læn- gerevarende psykoser.

3 MISBRUGS- BEHANDLINGER FOR UDSATTE UNGE

Tre systematiske modeller for behandling af unge under 18 år afprøves fra 2011 til 2014 i seks udvalgte kommuner. SFI skal evaluere "Projekt misbrugsbehandling for udsatte unge" for at få mere viden om, hvilke misbrugsindsatser, der har en positiv effekt på de unges misbrugsproblemer - og hvilken indsats, der passer bedst til de forskellige målgrupper.

DE TRE MODELLER ER:

- U-turn baseret på Københavns Kommunes eksisterende tilbud.
- Aarhus Kommunes Model (ÅKM) - baseret på Aarhus Kommunes eksisterende tilbud.
- Multisystemisk Terapi - Contingency Management (MST-CM) - baseret på et amerikansk tilbud.

De seks kommuner, som deltager i projektet er Horsens, Helsingør, Herning, Aarhus, Aalborg og Odense. Læs mere om projektet på sfi.dk

3.967 bilister snuppet for narkokørsel

Sidste år sigtede politiet ca. 3.967 bilister for at køre narkopåvirkede. Det er fire gange flere end de foregående år. Politiet vurderer, at der ikke nødvendigvis er kommet flere narkotikapåvirkede bilister, men at politiet med det nye redskab - narkometeret - er blevet bedre til at spotte dem.

Opfordring til modspil

Jeg følger ivrigt de socialpolitiske debatter på de sociale medier, bl.a. debatindlæggene af den kritiske socialrådgiver Puk Sabber, der også er klummeskribent i Ekstra Bladet.

Puk Sabber er, mildest talt, voldsomt kritisk overfor sagsbehandlingen på børne- og ungeområdet. I mange af hendes indlæg fremføres det, at området er præget af total lovløshed, at der hele tiden sker lovbrud, og at børn i en uendelighed tvangs fjernes uden det fornødne retslige grundlag.

Hendes indlæg er derudover præget af et eksplosivt følelsessprog, der tydeligvis appellerer til de frustrerede forældre,

samtidig med at det ofte er blottet for enhver form for socialfaglig terminologi og argumentation. Det virker overfor de dybt frustrerede forældre, der står i en uhyre vanskelig situation - det ses tydeligt, hendes fanskare er stor.

Det, jeg kunne ønske mig var, at der var en eller flere socialrådgivere fra området, som havde mod til at komme med konstruktive og kritiske modsvar, der kunne nuancere de ekstreme postulater fra Puk Sabber.

Roar Mohammed Johansen
5.-semesterstuderende, Odense.

Selvstændige socialrådgivere

I nummer 4/14 var der en artikel om selvstændige socialrådgivere. Jeg arbejder selv i et jobcenter med sygedagpenge, og jeg har ofte oplevet, at borgerne har haft bistand af en selvstændig socialrådgiver. Man kan sige, at det er trist, at de finder det nødvendigt, men det er nu ikke det, der er mit ærinde.

Jeg har oplevet kvalificerede selvstændige socialrådgivere, men jeg har desværre også oplevet det modsatte.

Jeg har oplevet, at de selvstændige har givet rådgivning, som slet ikke har været efter reglerne, og jeg har oplevet, at borgerne på den måde faktisk har mistet en ydelse.

Jeg er derfor af den opfattelse, at man burde lave etiske retningslinjer i faggruppen. Jeg har tidligere rettet henvendelse til hovedbestyrelsen om det, men det er der ikke sket noget ved. Så jeg synes, at faggruppen selv bør tage initiativ til det. Advokater og lignende er jo ansvarspådragende, og det samme kan desværre ikke siges om selvstændige socialrådgivere.

Og så vil jeg også gerne vide, hvad de selvstændige betaler for reklame på Dansk Socialrådgiverforenings hjemmeside. For gratis kan det vel ikke være?

Med venlig hilsen
Karen Jacobsen, Jobcenter Aalborg

SVAR:

Kære Karen Jacobsen
De selvstændige socialrådgivere udgør en mangfoldig gruppe med cirka 100 medlemmer - lige så forskellige både hvad angår personlighed og faglighed, som i alle andre faggrupper i foreningen.

Dansk Socialrådgiverforening har siden 2010 haft en professionsetik, som alle foreningens medlemmer er omfattet af.

Professionsetikken er vigtig, da vi som socialrådgivere arbejder med mennesker, der er sårbare eller socialt udsatte. Professionsetikken skal ses som guidelines til faglige refleksioner og positivt understøttede håndtering af de dilemmaer, vi i kraft af vores profession kan komme ud for.

Uanset om man er selvstændig socialrådgiver eller ansat, har man et ansvar for at rådgive korrekt. Selvstændige socialrådgivere har som andre selvstændige erhvervsdrivende et rådgivningsansvar og kan gøres erstatningspligtige, såfremt ukorrekt rådgivning er til direkte ugunst for kunden. For mennesker, som benytter en selvstændig socialrådgiver, vil dette være et privatretsligt anliggende, hvorfor flere af sektionens medlemmer har tegnet en rådgivningsforsikring.

De selvstændige socialrådgivere betaler fuldt kontingent og har tilbud om medlemskab af sektionen, mulighed for at profilere deres virksomhed på hjemmesiden, deltagelse i relevant faggruppe, medlemsblad, temadage osv. Foreningen har siden 2007 givet de selvstændige mulighed for at profilere egen virksomhed på hjemmesiden, hvilket cirka 50 selvstændige gør brug af. På den måde skabes der synlighed og gennemsikuelighed i forhold til, hvilke ydelser den enkelte udbyder.

Med venlig hilsen
Anne-Marie Wulf
næstformand for
Sektionen af Selvstændige Socialrådgivere.

Læsebrevne må kun fylde 2.000 enheder. For lange indlæg bliver returneret eller forkortet af redaktionen.
Husk navn, afsenderadresse og evt. telefonnummer.
Du kan maille til redaktionen@socialrdg.dk. Eller sende med post til: Socialrådgiveren, Toldbodgade 19B, 1253 København K.
Deadline for læsebrevne til nr. 7 er mandag d. 12 maj klokken 9.00.

debat

Udsatte børn skal hjælpes bedre

Sager om svigt af udsatte børn dukker jævnligt op i både små og store kommuner landet over – og altså ikke kun i enkelte, dårligt fungerende kommuner uden styr på området. Generelt er der behov for at ændre sagsbehandlingen i sagerne.

kommentar

Der er gjort meget for at sikre de udsatte børn den rette hjælp, men det er tvivlsomt, om de hidtidige tiltag har været målrettede nok, hvis flere børn skal hjælpes bedre og tidligere i fremtiden. Fokus bør være mere på selve sagsarbejdet – altså kommunens undersøgelser, afgørelser og opfølgning.

Kravene til sagsbehandlerne er gennem årene blevet stadigt mere uoverskuelige, og arbejdet i den moderne forvaltning er i stigende grad karakteriseret ved ”kompleksitet”. De sagsbehandlingsproblemer, som ”skandalesager” og en stor del af praksisundersøgelserne har afdækket, er betragtelige, og de har vist sig at være af helt grundlæggende forvaltningsretlig karakter. Kommunerne har vanskeligt ved at fortolke lovgivningen, og alt for ofte overholder man ikke de forvaltningsretlige principper som hjemmelskrav, saglighed og proportionalitet. Det er naturligvis særligt problematisk, at den type vanskeligheder findes netop på dette ”pligtområde.”

Kommunerne har betragtelige beføjelser til at blande sig i familiers liv – også der, hvor ingen hjælp ønskes, og sådan må og skal det også være, hvis udsatte børn skal kunne beskyttes effektivt gennem reglerne. Det gør det imidlertid særligt vigtigt, at de givne magtmidler bruges med varsomhed, og at retsgarantier overholdes, så de familier og herunder de børn, der ikke kan undgå kommunens indblanding, bliver behandlet korrekt.

Mange perspektiver at håndtere

Sagsbehandleren skal i dag kunne honorere to væsentlige krav: Udfoldelse og håndtering af kompleksitet i en fremadrettet handling til gavn for det udsatte barn. Det er en stor udfordring, når der hurtigst muligt skal træffes en korrekt afgørelse i en meget kompliceret sag under konstant skiftende bud på årsager, metoder, modeller og perspektiver. Her er det ikke nok at forholde sig til en kompleks lovgivning. Det helhedssyn, sagsbehandlerne skal iagt-

tage i arbejdet, fordrer, at der anlægges mange forskellige faglige vurderinger og perspektiver, og det kan være svært at have styr på dem alle sammen på en gang.

De teorier, der inddrages i arbejdet, skal ikke alene kunne understøtte formuleringen af fagligt begrundede antagelser (prognostiske vurderinger) som grundlag for at træffe myndighedsafgørelser, men skal også understøtte samarbejdet og inddragelsen af borgeren, hvis den objektivt rigtigste indsats skal findes. Teorierne skal endvidere kunne afbalancere et fokus på problemerne i familien med vægt på de ressourcer, der kan bidrage til løsningen af problemerne.

Magisk tro på ressourcer

Med baggrund i kompleksiteten er det svært at fastholde helhedsorienteringen i arbejdet. Derfor er det heller ikke så underligt, at den moderne konkurrencestats fokus på at optimere ressourcer, kompetenceudvikling og udlægning af ansvaret for problemløsningen til dem, der skal hjælpes – og gerne skal hjælpes til at klare sig selv – kan føre til, at indsatsen somme tider kan komme til at udarte til noget, vi har valgt at kalde ”magisk konstruktionisme” – altså en nærmest magisk tro på, at ressourcer findes selv der, hvor de ikke er til at få øje på. Underligt er det derfor heller ikke, at sagsbehandleren let kommer til at se sin rolle som proceskonsulent, snarere end myndighedsperson.

Når den sagsbehandler, der egentlig helst ser sig selv som proceskonsulent, bruger sine magtmidler, kommer det ikke sjældent til at ske abrupt som en reaktion på, at ”det gode samarbejde” alligevel ikke fungerede. Der er som udgangspunkt stor tilbageholdenhed, når sagsbehandleren over for familien skal fastslå, ”hvad der er rigtigt og forkert” over for det udsatte barn. Og det er forståeligt, for det ligger dybt i det menneskesyn, som præger det sociale arbejde, at man skal afholde sig fra at kloge sig alt for bastant på, hvad der er bedst for andre.

Det er imidlertid problematisk, når denne tilgang bliver dominerende, for i børnesa-

"Hvis der skal ske en grundlæggende forbedring af indsatsen for de socialt udsatte børn, skal der ændres på sagsbehandlingen."

gen er det netop reglernes pointe, at kommunen skal "kloge sig" og påtage sig et overformynderi, når forældrene ikke selv i tilstrækkelig grad formår at være formyndere for barnet. Når sagsbehandleren viger tilbage for myndighedsrollen, bliver magtanvendelsen forlegen og usikker – og det er en

meget alvorlig faldgrube i det arbejde, der skal sikre det udsatte barn hjælp, for magten skal bruges, men man skal være ret sikker på, at man har ret i sine antagelser, når den bruges.

Sagsbehandlingen skal forbedres

Der er ikke én løsning på alle vanske-

ligheder i børnesagerne, men mit bud er, at en større bevidsthed om den forvaltningsmæssige kompleksitet og de ledetråde, der er herskende i de aktuelle diskurser, kombineret med et større kendskab til og fokus på det juridiske perspektiv og forvaltningsretten, vil kunne bidrage væsentligt til at sikre den rette indsats.

Det er vigtigt, at sagsbehandleren evner at håndtere kompleksitet og tåle "forstyrrelser" og pres, så helheden kan blive tilstrækkeligt udfoldet. Men det er samtidig helt afgørende for barnet, at kompleksiteten faktisk reduceres igen, så den afgørelse, der bedst kan understøtte barnets udviklingsbehov, kan træffes hurtigst muligt. Lykkes denne balance ikke, kan det både føre til uhensigtsmæssige handlingsforkortelser – altså at der træffes afgørelse på et utilstrækkeligt grundlag – eller til handlingslammelse – altså at der slet ikke træffes en afgørelse. Begge situationer er naturligvis lige uheldige for barnet.

Det er helt afgørende, at børneområdet forbedres, så udsatte børn får den rette hjælp under opvæksten, og ikke som voksne må være henvist til at forsøge at få erstatning for en ødelagt barndom. Hvis der skal ske en grundlæggende forbedring af indsatsen for de socialt udsatte børn, skal der ændres på sagsbehandlingen. Her kan et øget fokus på det retlige perspektiv, urealistiske opfattelser af forældres ressourcer og sagsbehandlerens tendens til formynderiforflygtigelse føre os et godt skridt videre. **S**

Bente Adolphsen er jurist og ansat på socialrådgiveruddannelsen på VIA University College.

Socialrådgiverne på Instagram

DS er socialrådgivernes fagforening. Men DS er også et fagligt og socialt fællesskab. Vi vil gerne vise, hvad livet som socialrådgiver og medlem af Dansk Socialrådgiverforening indebærer. Du kan dele dine oplevelser ved at tage et billede med din mobiltelefon og sende det til redaktionen@socialrdg.dk.

Billederne vil blive uploadet på Dansk Socialrådgiverforenings Instagram-konto med hashtagget #MitDS. Desuden bringer vi nogle af billederne her.

"Vi elsker uniformer"... 100 tillidsrepræsentanter deltog 9. april i OK-15 temadag i Viborg. Der blev diskuteret kommende overenskomst, krav, ønsker og smertegrænse, afsluttende med et oplæg om køn og forhandling og at skulle forhandle sig selv op.

Mads Bilstrup

VIGTIGT

Hvis du sender os billeder, accepterer du samtidig Instagrams retningslinjer og regler vedrørende ophavsret, som kan findes på [instagram.com/legal/terms](https://www.instagram.com/legal/terms)

Der var stort engagement på temadagen for Rehabiliteringsfaggruppen i "Ram plet med din skriftlige kommunikation".

Hanne Poulsen

mindeord

Birthe Gamst

Birthe Gamst døde den 11. marts, og socialrådgiverfaget mistede en af sine markante kvinder.

Birthe blev uddannet socialrådgiver i 1976. Hun satte sig hurtigt spor, og dem blev hun ved med at sætte hele sit faglige liv. Jeg husker tydeligt, første gang jeg mødte Gamst'erne – Birthe og hendes tvillingsøster Ann. De sad i et panel og lignede to engle. Og søde og imødekommende var de skam også, men der gik ikke lang tid, før jeg fandt ud af, at der lå skarpe faglige og politiske holdninger helt ude på læberne og i sjælen hos de to engle.

Det blev siden til mange møder gennem årene. I 1997 udgav Birthe og jeg sammen med Tove Laursen og Morten Ejrnæs bogen "Socialt miljøarbejde i lokalsamfundet," og året efter fik jeg af Ann og Birthe lov til at skrive i et temanummer i Socialrådgiveren om 'Mennesket

i centrum'. Sådan tror jeg, at det var med mange af Birthes faglige venner – samarbejde, når vi faldt over fælles interesser. Og de poppede jævnligt op for sådan en som Birthe.

Det er ofte sagt om Birthe, at hun tog sin kandidatgrad i en moden alder. Men i forhold til Birthe er det helt forkert. For når man vil lære og uddanne sig hele livet, er der ikke noget hedder uddannelse i moden alder. Eller omvendt: enhver alder er moden til uddannelse. Også i forbindelse med uddannelsen og Birthes senere opgave som censor ved Kandidatuddannelsen i Socialt Arbejde krydsedes vores veje - og altid inspirerende og hyggelige krydsninger.

Allerede før hun fik sin kandidatgrad, trådte Birthe nogle af de første forskerspor i det sociale arbejde. Og det kunne hun, fordi hun havde en troværdighed, en viden og nogle ana-

lytiske evner, som man ikke kunne undgå at få øje på - og fordi uddannelsen til hende ganske enkelt ikke var opfundet endnu. Jeg ved, at der hersker stor respekt omkring dette arbejde fra de, som har arbejdet sammen med hende. Og vi andre har kunnet anvende hendes spor til at arbejde videre med forskningen.

Vi har som fag mistet en pioner, en socialpolitisk aktør, et fagligt fyrtårn og et sødt menneske. Heldigvis har Birthe sat sig mange skriftlige spor, som gør, at vi kan blive ved med at nyde, udfordres og mindes.

Og det er der brug for, for vi savner dig allerede, Birthe.

Lars Uggerhøj,
professor i Socialt Arbejde, Aalborg Universitet.

KONFERENCE OM SOCIALFORSKNING

FORSA, foreningen for Forskning i Socialt Arbejde, holder nordisk konference i Malmø 8.-10. oktober i samarbejde med de øvrige FORSA-organisationer i Norden. Formålet med konferencen er at skabe en faglig ramme med fokus på formidling af forskning i socialt arbejde i såvel Norden som internationalt. Temaet er "I jagten på det sociale arbejdes kulturer" med keynote-speakerne Malcome Payne, professor emeritus, Sven-Olof Isaksson, professor emeritus, Kerstin Svensson, professor og Nanna Mik-Meyer, professor.

Konferenceprogrammet med mulighed for registrering forventes annonceret på www.forsa.nu i løbet af maj. For flere informationer kontakt: lasse@devinor.se telefon +46 0733-396779

Temadag for arbejdsmiljø- repræsentanter i DS

Dansk Socialrådgiverforening inviterer til temadag for AMiR om, hvad den årlige arbejdsmiljødrøftelse skal indeholde, og hvordan arbejdsmiljøgruppen bringer den ind i MED-systemet, så hele MED-udvalget er med til at løfte arbejdsmiljøopgaven. Der er også tips til dem, der kommer fra arbejdspladser med SU og arbejdsmiljøudvalg.

Roskilde: 21. maj. Tilmeldingsfrist 7. maj.
Randers: 22. maj. Tilmeldingsfrist 7. maj.
Fredericia: 3. juni. Tilmeldingsfrist 21. maj.
Læs mere på socialrdg.dk/kalender

Facebookgruppe for praktikvejledere for socialrådgivestuderende

DS har oprettet en gruppe på Facebook for praktikvejledere for socialrådgivestuderende. Her kan praktikvejledere dele tanker og erfaringer og få gode idéer til vejledning, her kan nye suge viden til sig fra erfarne, og både nye og erfarne kan få glæde af sparring, for de studerende og deres behov er forskellige.

Gruppen er "lukket", for at udenforstående ikke kan læse, hvad der bliver skrevet - der kan være brug for viden, som handler om ens egen rolle og den studerende. Du kan læse mere om "Praktikvejledere for socialrådgivestuderende" på Facebook. Er du praktikvejleder, og vil du være med, skal du klikke på "Bliv medlem af gruppen" - så godkender administratoren dig.

Ledersektionen: Fair proces og relationel koordinering

Ledersektionen holder temadag med Bo Vestergaard om værktøjer til forandringsprocesser

Fair proces, som er en forskningsbaseret og praktisk tilgang til forløbsstyring af involverende forandringsprocesser. Fair Proces målrettet de to ledelsesniveauer tættest på medarbejdere.

Relationel koordinering - i oplægget introduceres til professor Jody Hoffer Gittels evidensbaserede teori. Gittel har dokumenteret syv egenskaber ved fagprofessionelles kommunikation og koordinering i (komplekse) tværgående arbejdsprocesser som afgørende for kerneydelsens samlede kvalitet, effektivitet og de ansattes jobtilfredshed.

Det sker 21. maj kl. 9.30-14.30 på Hotel Sixtus i Middelfart.

Læs mere på socialrdg.dk/ledersektionen og tilmeld dig senest 5. maj.

Populær efteruddannelsesfond er nu tømt

Den Kommunale Kompetencefond, som skal sikre kommunalt ansatte bedre muligheder for at videreudanne sig, har været så populær blandt socialrådgiverne, at de næsten to millioner kroner, som var afsat til socialrådgivernes efteruddannelse, allerede er opbrugt. Fonden er et resultat af OK13-forhandlingerne, og de kommende overenskomstforhandlinger OK15 kommer til at afgøre, om socialrådgiverne igen vil kunne søge midler.

Arbejdsmiljøtelefonen

Har du brug for hjælp til personlig afklaring af dine muligheder for at tackle problemer, der skyldes arbejdsmiljøet på din arbejdsplads? Så send dit spørgsmål til arbejdsmiljoetelefonen@socialrdg.dk med forslag til, hvornår det bedst passer, at vi ringer dig op.

Du får en halv times rådgivning af en erfaren konsulent fra DS. Hensigten er, at give dig overblik og inspiration til at se mulighederne og handle på problemerne, inden de vokser sig for store.

Læs mere på
www.socialrdg.dk/arbejdsmiljoetelefonen

PSYKIATRIFAGGRUPPENS LANDSKONFERENCE 2014

Når politik og virkelighed mødes – vi sætter fokus på de seneste års reformer, som kan have store konsekvenser for de borgere/patienter de vedrører – og for socialrådgivernes arbejdsliv. Hvordan kan vi bevare vores faglige identitet og professionalisme i et system, der bliver mere og mere regelstyret, metodestyret, evidensbaseret og resultatorienteret/kontrolleret?

Faggruppen Psykiatri holder landskonference 18.-19. september på Hotel Munkebjerg i Vejle.

Læs mere og tilmeld dig på faggruppens hjemmeside på socialrdg.dk/faggrupper.

Stress, trivsel og arbejdsglæde i Syd

DS Region Syd inviterer til fyraftensmøde om "Stress, trivsel og arbejdsglæde" med Thomas Milsted – et foredrag til den, som ønsker konkrete redskaber til at tackle sin hverdag, både privat og arbejdsmæssigt.

Det sker 19. maj kl. 16-18.30 på UC Syddanmark i Esbjerg. Læs mere og tilmeld dig senest 12. maj på socialrdg.dk/kalender.

Karrieretelefonen

Har du brug for hjælp til personlig afklaring og udvikling af dit jobforløb som socialrådgiver?

Ring til DS' Karrieretelefon. Du får en halv times coaching af en erfaren konsulent fra DS. Hensigten er at give støtte til og udfordre dine egne tanker om din jobmæssige fremtid.

Åben mandage kl.15-18
på telefon 33 93 30 00

Læs mere på socialrdg.dk/karrieretelefon.

Psykiatri- faggruppen

Faggruppen Psykiatri indkalder til generalforsamling 18. september kl. 16-18 på Hotel Munkebjerg i Vejle. Dagsorden ifølge lovene. På generalforsamlingen deltager DS' formand Majbrit Berlau.

Læs mere på faggruppens hjemmeside på socialrdg.dk/faggrupper.

Seniorsektionen i Syd

19. juni går turen til Sønderborg og Dybbøl samt nærmeste omegn, hvor vi hører om slaget ved Dybbøl i 1864, som fik så vidtrækkende følger for vort land.

Læs mere på socialrdg.dk/seniorsektion – og tilmeld dig senest 10. juni til k.buchhave@dyb-net.dk eller telefon 5180 0534.

Seniorsektionen i Nord

11. juni drager vi mod vest for at besøge herregården Nørre Voseborg i Vemb, hvis historie går 700 år tilbage i tiden. Arrangementet begynder med frokost kl. 11.30.

Læs mere på socialrdg.dk/seniorsektion – og tilmeld dig senest 7. maj til aagemogensen@me.com, telefon 26 80 74 50.

Seniorsektionen i Nord

22. maj går turen til Djursland, hvor vi skal besøge Chokoladefabrikken i Vrinnars og Kalø Slotsruin.

Læs mere på socialrdg.dk/seniorsektion og tilmeld dig senest 8. maj til aagemogensen@me.com eller nødvendigt telefon 2680 7450.

Jørgen Kunstmann 80 år

11. maj fylder Jørgen Kunstmann, socialrådgiver og forhenværende caféforpagter 80 år.

Jørgen er oprindelig uddannet i købmandsbranchen, men valgte i 1962 - efter bl.a. en smuttur til Thulebasen - at læse til socialrådgiver, hvor ikke mindst stofmisbrugsbehandling havde hans interesse. Jørgen var i en årrække leder af bistandssektoren i Hvidovre Kommune.

I 1991 forpagtede Jørgen Café Sorte Hest, som han forsøgte at gøre til en social og kulturel café. Det førte ham ind i Vesterbro Handelsforenings bestyrelse og derigennem i repræsentantskabet og centerledelse for byfornyelse på Vesterbro.

Jørgen har i mange år helliget sig græsrodsarbejdet på Vesterbro. Det spændte fra Vesterbro Kulturge (senere Vesterbro Kulturdøgn) til medlem af daværende Vesterbro Lokalråd

for SF. I 2002 blev Jørgen valgt til årets Vesterbroer af Vesterbro Bladets læsere.

Jørgen har hele sit liv boet i den samme ejendom over for Sorte Hest-bygningen og sluttede sit arbejdsliv som socialrådgiver for et projekt om opsøgende arbejde og rådgivning i forbindelse med byfornyelsen på Vesterbro. På 30. år er han formand for bestyrelsen i sin andelsboligforening og medlem af karreens gårdlaug.

At Jørgen gik på pension betød bare, at andre fik glæde af hans engagement. De seneste 10 år har Jørgen siddet i bestyrelsen for Dansk Socialrådgiverforenings Seniorsektion, ligesom han er med til at arrangere sociale og kulturelle arrangementer for medlemmerne.

Dagen fejres med familie, venner og senior-socialrådgivere.

Lise Madsen

God lovgivning, men dårlig prioritering

regionsleder

Lovgivningen på børn- og ungeområdet har indholdsmæssigt aldrig været bedre. Alligevel går det i en del kommuner den forkerte vej, når det enkelte barn skal have hjælp. Den forbedrede lovgivning med gældende refusionsregler sender store økonomiske regninger til kommunerne, og der er ikke vælgerstemmer i at prioritere området.

Når socialrådgivere igangsætter undersøgelser, laver de selvfølgelig faglige vurderinger, og normalt vil de lave en indstilling om eventuelt behov for særlige indsatser til barnet og familien. Men det må de mange steder ikke mere. Den kompetence er taget fra dem. Det er i stedet den budgetansvarlige ledelse, der beslutter, om der skal igangsættes foranstaltninger og evt. anbringelser af barnet. Når der igen meldes besparelser ud i en kommune, ja så skal alle sager igen gennemgås alene for at finde penge. Det betyder, at foranstaltninger nu stoppes, før det var planlagt, at foranstaltninger ændres fra døgninstitution eller plejefamilie til hjemtagelse med lidt støtte i dagtimer, og endelig at der er børn, der ikke får den støtte, de har brug for, men som får det, der er råd til.

Man nedjusterer løbende, hvad der er "fagligt forsvarligt", og hvad daginstitutioner, dagpleje og skoler skal rumme og tage sig af. Man kalder det inklusion.

AF ANNE JØRGENSEN, FORMAND REGION SYD

Mange forældre ønsker netop, at deres barn er hjemme, og andre har ikke overskud til at anke afgørelserne om manglende hjælp. Samtidig er der meget lidt evidens og forskning på området, så mange politikere kan gratis påstå, at "foranstaltninger hjælper jo alligevel ikke"

Forebyggelse af sociale problemer kræver tidlige indsatser gennem mange år, før effekten kan mærkes. Det harmonerer dårligt med fireårige valgperioder og politikernes muligheder for at investere langsigtet i et område.

Det kan se sort ud, men samtidig arbejder kompetente socialrådgivere og ledelse hver dag på at omsætte loven, og mange børn og unge får hjælp, der gavner ud fra faglige, kvalitative vurderinger. Men området presses så meget, at der mange steder er stor personalegennemstrømning. Folk tænker, at bunden er nået, for hvor stor difference kan der være mellem lovens muligheder og den praktiserede virkelighed? Hvad vil Ankestyrelsen og lovgiverne gøre ved det?

DSKALENDER

Læs mere om arrangementerne – og se flere – på www.socialrdg.dk/kalender

5. maj, Odense

Netværksmøde for ledige socialrådgivere.

7. maj, Roskilde

Temadag for TR og AMiR om at forbinde social kapital med det daglige arbejde.

8. maj, Fredericia

Faggruppen Revalidering holder temadag med Jens Finkelstein.

8. maj, Nordfyn

Seniorsektionen i Syd besøger parken ved Hofmangave i Otterup samt Ditlevvals Bisonpark i Morud.

8.-9. maj, Roskilde

Faggruppen Retspsykiatri holder

konference og generalforsamling.

9. maj, Fredericia

Temadag for tillidsvalgte i DS Syd om OK15.

12.-14. maj, Vejle

TR-uddannelse: TR og medlem.

13. maj, Fredericia

Fyraftensmøde "Det diagnosticerede liv" med Svend Brinkmann.

19. maj, Esbjerg

Fyraftensmøde "Stress, trivsel og arbejdsglæde" med Thomas Milsted.

21. maj, Roskilde

Temadag for AMiR om den årlige arbejdsmiljødrøftelse.

21. maj, Middelfart

Fair proces og relationel koordinering. Ledersektionen holder temadag med Bo Vestergaard.

22. maj, Djursland

Seniorsektionen i Nord besøger Chokoladefabrikken i Vrinners og Kalø Slotsruin.

22. maj, Randers

Temadag for AMiR om den årlige arbejdsmiljødrøftelse.

26. maj, Odense

Faggruppen Dagbehandling holder temadag med Bodil Burian samt generalforsamling.

3. juni, Fredericia

Temadag for AMiR om den årlige arbejdsmiljødrøftelse.

11. juni, Vemb

Seniorsektionen i Nord besøger herregården Nørre Vosborg

19. juni, Dybbøl

Seniorsektionen i Syd tager på tur til Sønderborg og Dybbøl.

1.-2. september, Vejle

TR-uddannelse: TR i DS

3.-9. september, Vejle

TR-uddannelse: TR forhandler

18.-19. september, Vejle

Når politik og virkelighed mødes. Faggruppen Psykiatri holder konference og generalforsamling.

NARRATIVEPERSPEKTIVER

anne@narrativeperspektiver.dk

Østerbrogade 29 3sal
2100 København Ø
tlf 22160065

NARRATIV TVÆRFAGLIG 1 ÅR (BASISÅRET) 2014

UNDERVISERE MED BRED ERFARING!

Narrativ Udd. 1. året • 16 hele dage • Start 12 Juni. 2014 • København • Pris 22.000,- + moms (15 % rabat v.fl fra sam arb.plads)

Undervisere: Cand.psych. Anne Saxtorph & Cand. psych. Maria Appeldorn Sjø

NARRATIV PARTERAPI

Workshop • 2 dage 8 & 9 Maj 2014 • København • Pris: 3.700,-

Underviser: Cand. psych. Anne Saxtorph

NARRATIV FAMILIETERAPI

NÅR FAMILIEN BESKRIVER HINANDEN IND I POSITIONER

Workshop • 29 - 30 Okt. 2014 • København • Pris: 3.700,- Underviser: Cand. psych Anne Saxtorph

NARRATIV TRAUMEBEHANDLING

NÅR FLASHBACK & AKUTTE KRISER KRÆVER SPECIFIKKE TILTAG

Workshop • 2 dage 25 & 26 Sept 2014 • København • Pris: 4.200,-

Undervisere: Cand.psych. Anne Saxtorph & Cand. psych. Maria Appeldorn Sjø

NARRATIVE BØRNEGRUPPER

NÅR BØRN VED NOGET OM SIG SELV OG HINANDENS FÆRDIGHEDER

Workshop • 3 dage • 19, 20 & 21 Nov. 2014 • København • Pris: 5.300,-

Børnegrupper, "bevægelser og tegninger", vigtige betydn. andre, færdigheder, mestring og trivsel. Børnebevidning Anvendelse af leg, tegninger og figurer i gruppearbejdet. Undervisere: Trine Marie Madsen & Anne Saxtorph

narrativeperspektiver.dk

Individuelle socialpædagogiske løsninger

- fleksibilitet og høj faglighed til mennesker
med særligt komplekse problemstillinger.

SUF

Den Sociale
Udviklingsfond

7019 2800

www.suf.dk

Neuropsykologisk Praksis Aarhus
v/ Psykolog Lona Bjerre Andersen

UDREDNING/PSYKOLOGISKE UNDERSØGELSER

Vi prioriterer høj faglighed og hurtig opstart:

- IQ- vurdering
- Kognitiv og neuropsykologisk profil; svage/stærke sider intellektuelt
- Personlighedsvurdering/psykisk funktionsniveau
- Diagnoseovervejelser og prognose-/udviklingsvurdering
- Anbefalinger pædagogisk/uddannelses- og beskæftigelsesmæssigt/bomæssigt/behandlingsmæssigt
- Overskuelig afsluttende rapport med opfølgning

Børn, unge og voksne i hele landet

Foretages i klinikken i Aarhus, hos rekvirenten, eller hos borgeren

Opfølgende vejledning og supervision

www.neuropsykologiskpraksis.dk

Links:

OM OS & UNDERSØGELSER

Tlf.: 86 91 00 75

lona@neuropsykologiskpraksis.dk

ADHD
ADHD-foreningen

**GØR SOM 700 ANDRE:
KONFERENCEN
2014**

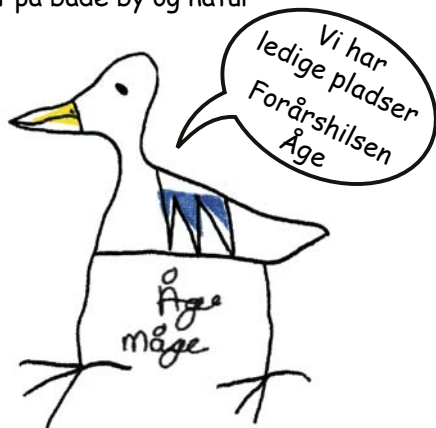
**MED
ADHD
I TANKEN**

DEN 4. & 5. SEPTEMBER 2014

LÆS MERE OG TILMELD DIG PÅ WWW.ADHD.DK

Vand og By

Vi er et socialpædagogisk opholds- og bosted
Vi har eksisteret siden 1983
Hos os kan man bo fra man er 14 år og
til man kan klare sig selv
Vi bor tæt på både by og natur

Vand og By · Kontor: Hovedvejen 4B (Hjarnø),
7130 Juelsminde
Tlf: 86 13 72 11 · Mail: pgh@vandogby.dk
Hjemmeside: www.vandogby.dk

**Intensivt, Internat med mulighed for
fordybelse og stresshåndtering.**

Mindfulness Baseret Kognitiv Terapi/Stressreduktion.

Mindfulness-træneruddannelse, trin 1, 2 og 3 2014.
*Eller har du bare lyst til, for din egen skyld, at lære mindfulness?
(Trinene kan tages uafhængigt af hinanden)*

Kognitiv Center Fyn udbyder for 11. år kurser i Mindfulness baseret kognitiv terapi / stressreduktion med psykologerne Lene Iversen og Peter Hørslev Rasmussen for psykologer, læger og tværfagligt sundhedspersonale.

Trin 1 At lære metoden og bruge den på sig selv.

Trin 2 At lære at træne/ lave kurser for andre – fordeltagere, der har erfaring med Mindfulness Meditation svarende til Trin 1.

Trin 3 Hvis du har svært ved at komme i gang m at træne andre eller hvis du allerede er i gang + Introduktion til Medfølelsesfokuseret terapi.

For yderligere oplysninger og tilmeldingsprocedure:
se www.kognitivcenterfyn.dk eller
kontakt sekr. Yvonne Wintcentsen, 51 24 04 50 onsdag og fredag kl. 9-13
eller yw@kognitivcenterfyn.dk.

Kurser og supervision for rådgivere

Hos Wårn Kompetenceudvikling har vi
speciale i rådgivning af rådgivere.

Vi afholder kurser og supervision i forhold
til samtalen som professionelt redskab.
Blandt andet:

Psykiatrivejleder

Efteruddannelse i rådgivning af psykisk sårbare
og syge

Den motiverende samtale

Hvordan hjælper du mennesker videre
– uden brug af "pisk eller gulerod"?

Læs mere på warn.nu

Wårn Kompetenceudvikling
Overgaden Neden Vandet 45, 5. sal
1414 København K . Tlf. 61 69 00 22
info@warn.nu . www.warn.nu

wårn
Rådgivning af rådgivere

Gør tanke til handling
VIA Videreuddannelse

VIA University College

De ledige skal
klare mere selv.
**Forløs deres
potentiale.**

**Dit job stiller krav.
Vi løfter dine
kompetencer.**

VIA er en af Danmarks største udbydere af videreuddannelse. Vores uddannelser giver dig de kompetencer, som du, din arbejdsgiver og samfundet har mest brug for.

Hvis du arbejder med beskæftigelse eller vejledning, har vi lige nu en lang række uddannelsesstilbud, som klæder dig på til de udfordringer, du møder til daglig.

Læs mere på
via.dk/arbejdsmarked

Få mere sul på pensionen...

I 2014 får du

7,6%
i rente

Se hvilken forskel en supplerende
pensionsopsparing kan gøre
www.pka.dk/mer

Sammen giver
vi mere tilbage

Stillingsannoncer

Send din annonce til **DG Media as**,
St. Kongensgade 72, 1264 København K,
tlf: 70 27 11 55, fax 70 27 11 56 eller
epost@dgmedia.dk

Deadline kl. 12

SIDSTE FRIST FOR INDLEVERING

UDKOMMER

Socialrådgiveren nr. 7	7. maj	22. maj
Socialrådgiveren nr. 8	27. maj	12. juni
Socialrådgiveren nr. 9	1. august	14. august
Socialrådgiveren nr. 10	22. august	4. september
Socialrådgiveren nr. 11	12. september	25. september

HØRSENS KOMMUNE

DYNAMIK

OPLEVELSER

KVALITET

Info

Genopslag: Afdelingsleder til en Ungerådgivning i forandring

Familie og Forebyggelse søger en ambitiøs leder der kan stå i spidsen for en Ungerådgivning, hvor en ny forebyggelsesstrategi skal implementeres og et fælles fagligt sprog skal danne fundament for en helhedsorienteret indsats?

Ansøgningsfrist senest d. 13. juni 2014.

Ansættelse forventes pr. 1. august 2014.

Yderligere oplysninger

Sektionsleder Tanja Nyborg, tlf. 7629 3012
eller familiechef Ebbe Knabe, 7629 3005.

Læs den komplette jobbeskrivelse på
www.horsens.dk/job

Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens
Telefon: 76 29 29 29
www.horsenskom.dk

En OK fagforening giver dig et stærkt fællesskab om dit fag

Du kan dele glæden og stoltheden over dit fag og arbejde i et fagligt fællesskab. Du får ny viden og et netværk med kolleger gennem hele livet. Sammen sikrer I ordnede forhold for jeres arbejde.

Du får et stærkt fagligt fællesskab i en OK fagforening, der kender dit fag.

Find dit faglige fællesskab på ErDuOK.dk

Det er os med overenskomster og faglige fællesskaber

Jeg har masser af tid – og lidt dårlig smag i munden

klumme

Forsnart et årsiden skiftede jeg job efter otte år som socialrådgiver på myndighedsområdet på først jobcenter og siden en familieafdeling. Jeg skiftede til et job helt uden myndighed, men med en bred råd- og vejledningsforpligtelse for unge mellem 14 og 18 år, hvor de unge kan henvende sig uden aftale og indgå i et kortere samtaleforløb.

Og sikke en forskel.

Mest mærkbart er, at der i mit nye job er tid. Masser af tid. Det betyder, at der er mulighed for hyppige samtaler og til virkelig at lytte. Og så opstår den gode samtale og tilliden, og i temmelig mange tilfælde får den unge det så godt, at man undgår, at der skal laves § 50 og iværksættes støtte efter serviceloven.

Det er skønt for mig, at jeg får lov at arbejde på den måde, men samtidig har jeg en lidt dårlig smag i munden, fordi jeg tænker på mine kollegaer, der sidder med den komplicerede myndighedsudøvelse,

og fordi jeg husker, hvordan tidspresset var og de evindeligt mange opgaver, der hobede sig op på skrivebordet.

Jeg undrer mig også over, at der er så markant forskel på fordelingen af ressourcer.

Den opgave, jeg løser i dag, er jo sammenlignet med myndighedsudøvelse langt mere enkel, og det er da tankevækkende, at det komplicerede sociale arbejde, som myndighedsudøvelse er, hvor man navigerer mellem relation, regler, lovgivning og mange samarbejdspartnere, er det område, der har færrest ressourcer.

Jeg ved godt, at vi ikke løser komplicerede sociale problemstillinger blot ved et samtaleforløb, men måske ville man med mere tid på myndighedsområdet blive bedre til at udrede borgernes situation, til at iværksætte relevant støtte og til at bruge tiden på de borgere, der virkelig har brug for en indsats. Ikke mindst ville mere tid betyde, at nogle af de mindre komplicerede sager slet ikke nåede at udvikle sig, men blev løst ved samtaleforløb. Og det er da både forebyggende og tidsbesparende. **S**

tanker fra praksis

KLUMMEN SKRIVES PÅ SKIFT AF SOCIALRÅDGIVERNE LONE KIDMOSE, KARINA ROHR SØRENSEN, ANNE SKOV KRAMER MIKKELSEN OG HENRIK CHRISTENSEN

DS:kontakt

Telefonerne er åbne
mandag-fredag kl. 9-14

SEKRETARIATET
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B
1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialrdg.dk

REGION ØST
(dækker Region Hovedstaden
og Region Sjælland)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Øst
Algade 43, 2
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialrdg.dk

REGION SYD
(dækker Region
Syddanmark)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Syd
Vesterballevej 3A
Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialrdg.dk

Kontoret i Odense
Lumbyvej 11, opgang C, 2th.
Postboks 249
5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION NORD
(dækker Region
Nordjylland
og Region Midtjylland)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Nord
Søren Frichs Vej 42 H, 1.th
8230 Åbyhøj
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialrdg.dk

Kontoret i Holstebro
Fredericiagade 27-29
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialrdg.dk

Kontoret i Aalborg
Hadsundvej 184 B
Postboks 764
9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialrdg.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN
(Jobformidling)
FTF-A (hovedkontor)
Snorregade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONSKASSEN PKA
Pensionskassernes Administration
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 45

For øvrige kontaktoplysninger
henvises til hjemmesiden
socialrdg.dk.
Se under "Om DS" eller under
"Medlemsgrupper".

Fremtidsvision om vidensbaseret

Dansk Socialrådgiverforening opbygger stadig flere samarbejder, som handler om at vidensbasere socialt arbejde. Formålet er at anvise en retning for et styrket velfærdssamfund.

Om 10 år spiller fagbevægelsen en ny rolle gennem nationale netværk af praktikere. DS har på det tidspunkt realiseret broen, alle har efterlyst, men som har været så kompleks at virkeliggøre: Broen mellem forskning og praksis i socialt arbejde.

DS har – i fremtiden – udnyttet sit stærkeste kort: Viden, faglighed, indflydelse og adgangen til alle landets socialrådgivere. Forskningsinstitutioner producerer fortsat viden, men de har haft svært ved at skabe forandring. For viden siver ikke automatisk nedad i organisationerne. Fagforeningerne understøtter den nødvendige forandring.

Hvordan? Gennem den erkendelse, at (ny) viden i socialt arbejde skal socialiseres.

Vi er nødt til at diskutere og kontekstualisere viden, før vi kan tage den i brug. Viden er social i socialt arbejde, for jo mere abstrakt og komplekst et fagområde bliver, jo mere er vi tilbøjelige til at træffe beslutninger på basis af information, vi har modtaget personligt frem for upersonligt.

Vidensbaseringen har netop koblet sig på disse faglige samtaler. Det har vist sig at være nøglen til døren ved starten af broen mellem forskning og praksis.

Hver kommune har forskning tæt knyttet til praksis, fordi man har indset, at det i høj grad kan betale sig på borger-, medarbejder- og økonomisiden at gøre det, som virker. Det er derfor om 10 år lagt ind i selve bevillingsstrukturen, at det at bearbejde forskningen med socialrådgivere indgår som en selvstændig del af forskningsprojektets design. Forskningen er modtagerorienteret, og hver rapport afsluttes med et afgørende kapitel om resultaternes omsætning til praksis.

Vi har oplevet en grundlæggende forbedring af arbejdsmiljøerne siden 2014. Viden og socialrådgiverens vurdering og evne til at skabe kvalitet står i centrum af praksis. Som socialrådgiver spiller man en central rolle i velfærdssamfundets bæredygtighed, som også har stillet nye krav: Socialrådgivere er praksisnære 'medforskere', som siger det højt, når de møder et videnshul. **S**

leder

Dansk Socialrådgiverforening